

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

Revizijsko poročilo

Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije v letu 2015

POSLANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

Revizijsko poročilo Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije v letu 2015

Številka: 323-1/2016/28

Ljubljana, 14. avgusta 2017

Povzetek

Računsko sodišče je izvedlo revizijo računovodskih izkazov in pravilnosti poslovanja *Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije* (v nadaljevanju: zavod), ki je nosilec in izvajalec obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja na podlagi medgeneracijske solidarnosti.

Cilja revizije sta bila izrek mnenja o računovodskih izkazih zavoda za leto 2015, razen dela terjatev do zavezancev za neplačane prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in z njimi povezanih neplačanih prihodkov ter nerazporejenih plačil dajatev, za katere je evidence vodila Finančna uprava Republike Slovenije, in izrek mnenja o pravilnosti poslovanja zavoda v letu 2015.

Računsko sodišče je o *računovodskih izkazih* zavoda za leto 2015, z omejitvijo iz prejšnjega odstavka, izreklo *pozitivno mnenje*, ker meni, da revidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pravilno prikazujejo stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev zavoda na dan 31. 12. 2015 ter prihodke in odhodke oziroma prejeme in izdatke zavoda za tedaj končano leto.

O *poslovanju* zavoda v letu 2015 je računsko sodišče izreklo *mnenje s pridržkom*, ker je ugotovilo, da zavod v matični evidenci zavarovancev in upokojitvenem postopku ni zagotovil pravih in popolnih podatkov, ki vplivajo na odmero pokojnine, zato je bila uživalcem v nekaterih primerih pokojnina nepravilno določena in izplačana, v matični evidenci uživalcev pravic pa ni zagotovil vseh podatkov, kar ni v skladu z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in Zakonom o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Pri nabavi blaga v znesku 35.887 evrov je zavod ravnal v nasprotju s predpisi in notranjimi akti o javnem naročanju. Zavod ni poskrbel za pravno urejenost nepremičnega premoženja, kar ni v skladu z Zakonom o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti, in plačal 1.470 evrov nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča preveč.

Zavod je med revizijskim postopkom sprejel ustrezne popravilne ukrepe za odpravo razkritih nepravilnosti, zato računsko sodišče *ni zahtevalo predložitve odzivnega poročila*.

KAZALO

1. UVOD	9
2. RAČUNOVODSKI IZKAZI ZA LETO 2015	13
2.1 OBRAZLOŽITEV REVIZIJE.....	13
2.2 BILANCA STANJA	14
2.2.1 Neopredmetena osnovna sredstva in opredmetena osnovna sredstva	15
2.2.2 Dolgoročne finančne naložbe.....	16
2.2.2.1 Naložbe v delnice v državi	17
2.2.2.2 Druge dolgoročne kapitalske naložbe v državi	17
2.2.2.3 Namensko premoženje, preneseno javnim skladom	17
2.2.3 Dolgoročno dana posojila	18
2.2.4 Dolgoročne terjatve iz poslovanja	18
2.2.5 Denarna sredstva	18
2.2.6 Kratkoročne terjatve	19
2.2.6.1 Kratkoročne terjatve do kupcev	19
2.2.6.2 Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	19
2.2.6.3 Druge kratkoročne terjatve	20
2.2.7 Kratkoročne finančne naložbe	26
2.2.8 Neplačani odhodki	26
2.2.9 Aktivne časovne razmejitev	27
2.2.10 Zaloge	27
2.2.11 Kratkoročne obveznosti iz poslovanja.....	28
2.2.11.1 Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	28
2.2.11.2 Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev.....	28
2.2.11.3 Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja.....	29
2.2.11.4 Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta.....	30
2.2.12 Neplačani prihodki.....	30
2.2.13 Pasivne časovne razmejitev.....	32
2.2.14 Lastni viri in dolgoročne obveznosti.....	32
2.2.14.1 Splošni sklad	33
2.2.14.2 Dolgoročne pasivne časovne razmejitev.....	33
2.2.14.3 Druge dolgoročne obveznosti	33
2.2.15 Izvenbilančna evidenca.....	34
2.2.15.1 Nerazporejena plačila dajatev, za katere je evidenco vodila FURS	34

2.2.15.2	Bančne garancije za izvedbo obveznosti dobaviteljev	35
2.2.15.3	Tožbe zaposlenih in uživalcev pravic ter zasežena denarna sredstva na podračunu zavoda..	35
2.2.15.4	Tožbe zavoda za povrnitev škode.....	35
2.2.15.5	Terjatve iz regresnih zahtevkov in vložene tožbe iz naslova regresnih zadev	35
2.2.15.6	Druge potencialne obveznosti iz pravnih zadev.....	35
2.3	IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV	36
2.3.1	Davčni prihodki	37
2.3.2	Nedavčni prihodki	38
2.3.2.1	Udeležba na dobičku in prihodki od premoženja.....	38
2.3.2.2	Prihodki od prodaje blaga in storitev.....	39
2.3.2.3	Drugi nedavčni prihodki.....	39
2.3.3	Kapitalski prihodki	39
2.3.4	Transforni prihodki.....	40
2.3.4.1	Prejeta sredstva iz državnega proračuna	40
2.3.4.2	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja.....	40
2.3.4.3	Prejeta sredstva iz javnih skladov	40
2.3.5	Prejeta sredstva iz Evropske unije	41
2.3.6	Tekoči odhodki	41
2.3.6.1	Plače in drugi izdatki za zaposlene.....	41
2.3.6.2	Prispevki delodajalcev za socialno varnost	42
2.3.6.3	Izdatki za blago in storitve	43
2.3.7	Tekoči transferi	45
2.3.7.1	Transferi posameznikom in gospodinjstvom.....	46
2.3.7.2	Transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam	49
2.3.7.3	Drugi tekoči domači transferi	49
2.3.7.4	Tekoči transferi v tujino.....	49
2.3.8	Investicijski odhodki	50
2.4	IZKAZ RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB.....	51
2.5	IZKAZ RAČUNA FINANCIRANJA	51
3.	PRAVILNOST POSLOVANJA V LETU 2015	52
3.1	OBRAZLOŽITEV REVIZIJE.....	52
3.2	PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZA ZAPOSLENE.....	53
3.3	TEKOČI TRANSFERI.....	53
3.3.1	Matična evidenca zavarovancev in uživalcev pravic.....	53
3.3.1.1	Matična evidenca zavarovancev.....	54
3.3.1.2	Matična evidenca uživalcev pravic	56
3.4	IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE TER INVESTICIJSKI ODHODKI.....	57
3.4.1	Opravljanje storitev na podlagi avtorskih in podjemnih pogodb	58
3.4.2	Izdatki za blago in storitve	58

3.4.3	Investicijski odhodki	59
3.5	RAVNANJE S STVARNIM PREMOŽENJEM	59
4.	MNENJE	61
4.1	MNENJE O RAČUNOVODSKIH IZKAZIH	61
4.2	MNENJE O PRAVILNOSTI POSLOVANJA	61

1. UVOD

Revizijo računovodskih izkazov, razen dela terjatev do zavezancev za neplačane prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in z njimi povezanih neplačanih prihodkov ter nerazporejenih plačil dajatev, za katere je evidence vodila Finančna uprava Republike Slovenije (v nadaljevanju: FURS), in pravilnosti poslovanja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za leto 2015 smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču¹ in Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije². Sklep o izvedbi revizije³ je bil izdan 17. 3. 2016.

Naša pristojnost je, da izrečemo mnenje o računovodskih izkazih in pravilnosti poslovanja na podlagi revizije. Revizijo smo izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁴. Revizija je vključevala izvajanje postopkov za pridobivanje revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih ter o pravilnosti poslovanja. Izbrani postopki vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi napake ali prevare ter tveganj za nastanek nepravilnosti. Pri ocenjevanju tveganj smo proučili notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov ter s pravilnostjo poslovanja, da bi določili okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazili mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja zavoda. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenja o računovodskih izkazih in o pravilnosti poslovanja.

Cilj revizije je bil podati mnenje o:

- računovodskih izkazih za leto 2015, razen dela terjatev do zavezancev za neplačane prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in z njimi povezanih neplačanih prihodkov ter nerazporejenih plačil dajatev, za katere je evidence vodila FURS, in
- pravilnosti poslovanja v letu 2015.

Za doseg prvega cilja smo revidirali podatke, ki so evidentirani v poslovnih knjigah zavoda in izkazani v računovodskih izkazih:

- bilanci stanja na dan 31. 12. 2015,
- izkazu prihodkov in odhodkov od 1. 1. do 31. 12. 2015,
- izkazu računa finančnih terjatev in naložb od 1. 1. do 31. 12. 2015 ter
- izkazu računa financiranja od 1. 1. do 31. 12. 2015.

¹ Uradni list RS, št. 11/01, 109/12.

² Uradni list RS, št. 91/01.

³ Št. 323-1/2016/3.

⁴ Uradni list RS, št. 43/13.

Za dosego drugega cilja smo preverili skladnost poslovanja s predpisi, ki veljajo za zavod na področju plač in drugih izdatkov za zaposlene, tekočih transferov, javnega naročanja blaga, storitev in osnovnih sredstev ter storitev na podlagi avtorskih pogodb.

Osnovni podatki o zavodu

Na podlagi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju⁵ (v nadaljevanju: ZPIZ-2) je zavod edini nosilec in izvajalec obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja (v nadaljevanju: obvezno zavarovanje) v Sloveniji. ZPIZ-2 ureja sistem obveznega zavarovanja na podlagi medgeneracijske solidarnosti, sistem obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja in sistem prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja.

Z obveznim zavarovanjem se zavarovancem na podlagi dela, prispevkov ter po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo pravice za primer starosti, invalidnosti in smrti. Z obveznim zavarovanjem se zagotavljajo in izplačujejo:

- pravice do pokojnine (starostna, predčasna, invalidska, vdovska in del vdovske pokojnine, družinska, delna starostna pokojnina),
- pravice do nadomestila na podlagi preostale delovne zmožnosti (za čas čakanja in čas poklicne rehabilitacije, za čas čakanja na drugo ustrezno zaposlitev, zaradi dela s skrajšanim delovnim časom, zaradi nižje plače na drugem ustreznem delu, delna invalidska pokojnina, začasno nadomestilo, nadomestilo za invalidnost in delno nadomestilo),
- pravica do letnega dodatka in dodatka za pomoč in postrežbo in
- invalidnine, odpravnine ter oskrbnine (po prehodnih določbah ZPIZ-2).

Zavod zavarovancem, upokojencem in drugim uživalcem zagotavlja in izplačuje tudi druge pravice izven sistema obveznega zavarovanja, določene na podlagi drugih predpisov.

V obvezno zavarovanje so vključene fizične osebe ob izpolnjevanju pogojev, ki jih določa ZPIZ-2 ali mednarodna pogodba. Zavarovalno razmerje nastane z vzpostavitvijo pravnega razmerja, ki je podlaga za obvezno zavarovanje. Nastanek tega razmerja sporoči delodajalec ali drug zavezanec za prijavo nosilcu zavarovanja z obvezno prijavo v zavarovanje.

Zavarovanci in delodajalci morajo v skladu s 6. členom ZPIZ-2 davčnemu organu sporočiti podatke, ki so potrebni za odmero oziroma obračun in plačilo prispevkov ter za nadzor nad plačevanjem in izterjavo prispevkov. Evidence, vzpostavljene za nadzor nad plačevanjem javnih dajatev, tvorijo enoten sistem. Pravice iz obveznega zavarovanja pridobi zavarovanec izključno na podlagi plačila prispevkov (če za posamezne primere zakon ne določa drugače). Pravice iz obveznega zavarovanja so sorazmerne zavarovančevi plači ali drugim dohodkom in vplačanim prispevkom.

Zavod je na podlagi Zakona o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja⁶ (v nadaljevanju: ZMEPIZ-1) upravljavec matične evidence.

⁵ Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 102/15.

⁶ Uradni list RS, št. 111/13, 97/14.

Obvezno zavarovanje financirajo zavarovanci, delodajalci in Republika Slovenija. Predvideno je tudi financiranje iz demografskega rezervnega sklada in drugih virov, določenih z ZPIZ-27. Poklicno zavarovanje financirajo delodajalci, dodatno zavarovanje pa člani in delodajalci.

Zavod ima status javnega zavoda in je oseba javnega prava s sedežem v Ljubljani in devetimi območnimi enotami (v nadaljevanju: OE) v Republiki Sloveniji. V sodni register je vpisan pri Okrožnem sodišču v Ljubljani pod št. vložka 3/00135/00. V pravnem prometu nastopa samostojno in brez omejitev v okviru dejavnosti, določenih s Statutom Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje⁸ (v nadaljevanju: statut). Za obveznosti, prevzete v pravnem prometu, odgovarja s svojim celotnim premoženjem.

V skladu z ZPIZ-2 in statutom ima zavod svet zavoda, ki je organ upravljanja, in generalnega direktorja, ki je poslovodni organ zavoda.

Svet zavoda sestavlja 26 članov, po sedem jih imenujejo Vlada Republike Slovenije, reprezentativni sindikati in delodajalska združenja, tri organizacije upokojujencev, enega člana imenujejo organizacije delovnih invalidov na ravni države, enega člana pa izvolijo delavci zavoda. Svet zavoda izmed svojih članov izvoli predsednika in namestnika predsednika. Mandat članov sveta zavoda traja štiri leta.

Svet zavoda na podlagi 14. člena statuta ter 186. člena ZPIZ-2 med drugim tudi:

- ugotavlja in objavlja odstotek uskladitve pokojnin in drugih prejemkov ter določa izplačilne dneve pokojnin in drugih prejemkov;
- sprejema finančni načrt in letno poročilo zavoda;
- odloča o odpisu, prodaji ter odtujitvi osnovnih sredstev zavoda ter sprejema poročilo o inventuri;
- sprejema statut zavoda, splošne akte za izvajanje zavarovanja, splošni akt o pripravi in druge splošne akte zavoda;
- daje soglasje generalnemu direktorju k imenovanju namestnika generalnega direktorja, direktorjev sektorjev in direktorjev OE zavoda;
- izvaja funkcijo skupščine nepremičninskega sklada ter
- odloča o drugih vprašanih v zvezi z delovanjem zavoda.

Svet zavoda na podlagi statuta imenuje tudi predstavnike zavoda v Zavodu za založniško dejavnost Vzajemnost.

Generalni direktor organizira in vodi delo ter poslovanje zavoda in je odgovoren za zakonitost njegovega dela. Predstavlja in zastopa zavod ter je odredbodajalec za zavod. Generalnega direktorja imenuje svet zavoda, soglasje k imenovanju poda Vlada Republike Slovenije.

Generalni direktor je odgovoren za pripravo in predstavitev računovodskih izkazov v skladu z Zakonom o javnih financah⁹ in Zakonom o računovodstvu¹⁰ ter za pravilnost poslovanja. Odgovornost vključuje tudi

⁷ Izhodišča za pripravo zakona, ki jih je pripravila Kapitalska družba, d. d., so dostopna na [URL: http://www.zdus-zveza.si/docs/novice/Predstavitev_DRS_KAD_ZA_ZDUS.pdf], 12. 10. 2016.

⁸ Uradni list RS, št. 52/14.

⁹ Uradni list RS, št. 11/11-UPB4 (14/13-popr.), 101/13.

¹⁰ Uradni list RS, št. 23/99.

vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi napake ali prevare, z izbiro in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter s pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah, ter s pravilnostjo poslovanja.

V obdobju, na katero se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije je bil odgovorna oseba Marijan Papež, generalni direktor zavoda.

2. RAČUNOVODSKI IZKAZI ZA LETO 2015

2.1 Obrazložitev revizije

Zavod mora kot posredni uporabnik proračuna voditi poslovne knjige v skladu s predpisi, ki so bili temeljni kriterij pri presoji izkazovanja posameznih postavk izkazov in pri presoji pravilnosti sestavljanja računovodskih izkazov zavoda za leto 2015. Predpisi in usmeritve so bili naslednji:

- Zakon o računovodstvu,
- Zakon o javnih financah,
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava¹¹ (v nadaljevanju: pravilnik EKN),
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava¹²,
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev¹³ (v nadaljevanju: pravilnik o odpisu),
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava¹⁴ in
- Slovenski računovodski standardi¹⁵.

Poleg predpisov in usmeritev smo pri preveritvah upoštevali tudi določila notranjih aktov zavoda.

Revizijske dokaze za izrek mnenja o računovodskih izkazih smo pridobili s preiskovanjem, poizvedovanjem in potrjevanjem, opazovanjem, izračunavanjem ter analitičnimi postopki. Preizkušanje podrobnosti smo izvedli na primernem nestatističnem vzorcu evidentiranih poslovnih dogodkov.

¹¹ Uradni list RS, št. 112/09, 58/10, 104/10, 104/11, 97/12, 108/13, 94/14, 100/15.

¹² Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10 (60/10-popr.), 104/10, 104/11.

¹³ Uradni list RS, št. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10, 108/13, 100/15.

¹⁴ Uradni list RS, št. 134/03, 34/04, 13/05, 138/06, 120/07, 112/09, 58/10, 97/12, 100/15.

¹⁵ Uradni list RS, št. 118/05 (10/06-popr., 112/06-popr.), 3/07, 12/08, 119/08, 1/10 (90/10-popr.), 80/11, 2/12, 64/12, 94/14, 95/15, 98/15.

2.2 Bilanca stanja

Tabela 1: Skrajšana bilanca stanja

	31. 12. 2015 v evrih	31. 12. 2014 v evrih	Indeks 15/14
SREDSTVA	920.991.937	909.067.248	101
DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU	319.118.908	321.294.485	99
Neopredmetena sredstva	2.920.054	4.010.506	73
Opredmetena osnovna sredstva	28.877.417	29.945.481	96
Dolgoročne finančne naložbe	287.242.448	287.237.694	100
Dolgoročno dana posojila	30.603	63.185	48
Dolgoročne terjatve iz poslovanja	48.386	37.619	129
KRATKOROČNA SREDSTVA (RAZEN ZALOG) IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	601.844.863	587.742.077	102
Denarna sredstva	1.612.913	1.606.868	100
Kratkoročne terjatve	586.934.727	572.654.382	102
Kratkoročne finančne naložbe	26.973	39.406	68
Neplačani odhodki	13.029.330	13.290.346	98
Aktivne časovne razmejitev	240.920	151.075	159
ZALOGE	28.166	30.686	92
<i>Aktivni konti izvenbilančne evidence</i>	<i>8.723.030</i>	<i>12.340.515</i>	<i>71</i>
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	920.991.937	909.067.248	101
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	600.221.861	586.146.539	102
Kratkoročne obveznosti iz poslovanja	13.365.498	13.519.572	99
Neplačani prihodki	586.817.437	572.584.773	102
Pasivne časovne razmejitev	38.926	42.194	92
LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	320.770.076	322.920.709	99
Splošni sklad	320.649.773	322.804.176	99
Dolgoročne pasivne časovne razmejitev	61.674	42.581	145
Druge dolgoročne obveznosti	58.629	73.952	79
<i>Pasivni konti izvenbilančne evidence</i>	<i>8.723.030</i>	<i>12.340.515</i>	<i>71</i>

Vir: bilanca stanja zavoda na dan 31. 12. 2015.

Bilančna vsota zavoda na dan 31. 12. 2015 je bila v primerjavi z letom poprej višja za odstotek predvsem zaradi višjih kratkoročnih terjatev. Zneska terjatev za neplačane prispevke, za katere je analitično evidenco po zavezancih vodila FURS, v reviziji nismo potrjevali, kar je podrobneje pojasnjeno v točki 2.2.6.3.3 tega poročila.

2.2.1 Neopredmetena osnovna sredstva in opredmetena osnovna sredstva

Tabela 2: Stanje in gibanje neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev

v evrih						
(1)	Neopredmetena sredstva	Zemljišča	Zgradbe	Oprema in druga opredmetena sredstva	Skupaj opredmetena osnovna sredstva	Skupaj
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (3)+(4)+(5)	(7) = (2)+(6)
<i>Nabavna vrednost</i>						
Stanje 1. 1. 2015	7.911.587	518.002	39.521.544	23.176.827	63.216.373	71.127.960
Povečanje	304.206	0	13.668	983.222	996.890	1.301.096
Zmanjšanje	(588.098)	0	(11.832)	(935.266)	(947.098)	(1.535.196)
<i>Stanje 31. 12. 2015</i>	<i>7.627.695</i>	<i>518.002</i>	<i>39.523.380</i>	<i>23.224.783</i>	<i>63.266.165</i>	<i>70.893.860</i>
<i>Popravek vrednosti</i>						
Stanje 1. 1. 2015	3.901.081	0	12.486.035	20.784.857	33.270.892	37.171.973
Povečanje	2.868	0	0	4.985	4.985	7.853
Zmanjšanje	(588.098)	0	(30)	(935.265)	(935.295)	(1.523.393)
Amortizacija	1.391.790	0	1.175.145	873.021	2.048.166	3.439.956
<i>Stanje 31. 12. 2015</i>	<i>4.707.641</i>	<i>0</i>	<i>13.661.150</i>	<i>20.727.598</i>	<i>34.388.748</i>	<i>39.096.389</i>
<i>Neodpisana vrednost</i>						
Stanje 1. 1. 2015	4.010.506	518.002	27.035.509	2.391.970	29.945.481	33.955.987
<i>Stanje 31. 12. 2015</i>	<i>2.920.054</i>	<i>518.002</i>	<i>25.862.230</i>	<i>2.497.185</i>	<i>28.877.417</i>	<i>31.797.471</i>

Vir: knjigovodska evidenca zavoda.

Zavod je na dan 31. 12. 2015 med *neopredmetenimi sredstvi* izkazal predvsem materialne pravice za uporabo računalniških programov v neodpisani vrednosti 2.917.903 evre¹⁶. Njihova nabavna vrednost se je povečala predvsem zaradi razvoja aplikacij z dopolnjevanjem funkcionalnosti in implementacijo obstoječe programske opreme v novo virtualno okolje (241.060 evrov), prilagoditve programske opreme matične evidence zavarovancev na novo aplikacijsko okolje Oracle (23.673 evrov), nakupa programske opreme za

¹⁶ Razlika (2.151 evrov) do zneska 2.920.054 evrov se nanaša na blagovne znamke.

delovne postaje (19.898 evrov), dopolnjevanja rešitev za načrtovanje, spremljanje dela in upravljanje s projekti (11.126 evrov) ter nadaljevanja posodabljanja sistema za elektronsko poslovanje s strankami, za obdelavo e-računov ter za elektronsko arhiviranje dokumentarnega gradiva. Znesek 588.098 evrov se nanaša na zmanjšanje nabavne vrednosti in popravka vrednosti računalniških programov.

Pojasnilo zavoda

Računalniška oprema je bila odpisana zaradi tehnološke zastarelosti. Zavod je sledil Strateškemu načrtu prenove in razvoja sistema informacijsko-komunikacijske tehnologije zavoda za obdobje 2012–2016.

Zavod je na dan 31. 12. 2015 *opredmetena osnovna sredstva* izkazal v neodpisani vrednosti 28.877.417 evrov. Od tega zneska se je 518.002 evra nanašalo na zemljišča, 25.862.230 evrov na zgradbe ter 2.497.185 evrov na opremo in druga opredmetena osnovna sredstva. V OE Maribor je bilo za potrebe informacijske tehnologije vzpostavljeno okolje za varno hranjenje in upravljanje dokumentov. V OE Murska Sobota je bila posodobljena varnostna razsvetljava objekta, za ta namen je bil izdelan tudi projekt za OE Ljubljana.

Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva so bila na dan 31. 12. 2015 izkazana v nabavni vrednosti 23.224.783 evrov. Od tega se je 22.738.269 evrov nanašalo na opremo, 91.969 evrov na drobni inventar, 156.802 evra na druga opredmetena osnovna sredstva (predvsem umetniška dela) in 237.743 evrov na opremo, ki se pridobiva. Nabavna vrednost opreme se je povečala za 983.222 evrov predvsem zaradi nakupa strežnika in diskovnega polja (864.768 evrov), nadomestitve pisarniškega pohištva in druge opreme (64.316 evrov) ter zamenjave pohištva in posodobitve multimedijske opreme v veliki in mali sejni sobi zavoda (38.095 evrov).

Zmanjšanje nabavne vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev za 947.098 evrov je posledica prodaje in odpisov izrabljene opreme in drobnega inventarja, ustrezno so se zmanjšali tudi popravki vrednosti opreme. Zaradi prenosa zneska 11.832 evrov z zgradb na opremo se je vrednost nepremičnin znižala za ta znesek. Zavod je v letu 2015 odpisal opremo in drobni inventar na podlagi sklepov sveta zavoda v nabavni vrednosti 935.266 evrov. Opredmetena osnovna sredstva, ki jih je zavod v skladu s pravilnikom o odpisu opredelil kot drobni inventar (14.163 evrov), je takoj ob nabavi v celoti odpisal.

Zavod je v letu 2015 obračunal in evidentiral amortizacijo neopredmetenih sredstev v znesku 1.391.790 evrov in opredmetenih osnovnih sredstev v znesku 2.048.166 evrov. Pri obračunu je upošteval amortizacijske stopnje, določene v 7. členu pravilnika o odpisu.

2.2.2 Dolgoročne finančne naložbe

Tabela 3: Dolgoročne finančne naložbe

Dolgoročne finančne naložbe	31. 12. 2015 v evrih	31. 12. 2014 v evrih	Indeks 15/14
Naložbe v delnice v državi	184.160.759	184.944.421	100
Druge dolgoročne kapitalske naložbe v državi	102.321.591	101.533.175	101
Javni jamstveni, preživninski in invalidski sklad Republike Slovenije	760.098	760.098	100
Skupaj	287.242.448	287.237.694	100

Vir: bilanca stanja zavoda na dan 31. 12. 2015.

2.2.2.1 Naložbe v delnice v državi

Naložbe v delnice v državi se nanašajo na delnice Zavarovalnice Triglav, d. d., Ljubljana (v nadaljevanju: Zavarovalnica Triglav) v znesku 184.160.759 evrov. Delnice Zavarovalnice Triglav so bile pridobljene v letu 2008 na podlagi Zakona o lastninskem preoblikovanju deleža zavarovalnic, do katerega so upravičene fizične osebe¹⁷. V letu 2015 se je tržna vrednost 7.836.628 delnic Zavarovalnice Triglav v lasti zavoda, glede na presečni dan preteklega leta¹⁸, zmanjšala za 0,4 odstotka oziroma za 783.662 evrov.

2.2.2.2 Druge dolgoročne kapitalske naložbe v državi

Zavod je na dan 31. 12. 2015 med drugimi dolgoročnimi kapitalskimi naložbami v državi izkazal dolgoročno naložbo v Nepremičninski sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. o. o., Ljubljana (v nadaljevanju: nepremičninski sklad) v znesku 102.319.438 evrov, v Zavod za založniško dejavnost Vzajemnost v znesku 2.128 evrov ter v Počitniško skupnost Krško d. o. o. v znesku 25 evrov.

Zavod je na podlagi četrtega odstavka 378. člena ZPIZ-2 edini ustanovitelj in družbenik nepremičninskega sklada, ki skrbi za upravljanje nepremičnin in zagotavljanje namenskih najemnih stanovanj in oskrbovanih stanovanj za upokojene in druge starejše osebe. Zavod je v letu 2015 naložbo uskladil s sprejetimi spremembami strukture kapitala nepremičninskega sklada.

2.2.2.3 Namensko premoženje, preneseno javnim skladom

Namensko premoženje, preneseno javnim skladom, predstavlja namensko premoženje Javnega jamstvenega, preživninskega in invalidskega sklada Republike Slovenije¹⁹ v znesku 760.098 evrov. Zavod je premoženje v navedeni višini v letu 2004 vložil v Sklad Republike Slovenije za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov, javni sklad²⁰ kot soustanovitelj na podlagi Akta o ustanovitvi Sklada Republike Slovenije za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov²¹. Vrednost namenskega premoženja ostaja nespremenjena.

¹⁷ Uradni list RS, št. 56/08.

¹⁸ 30. 12. 2015.

¹⁹ S 1. 1. 2017 se je Javnemu jamstvenemu, preživninskemu in invalidskemu skladu Republike Slovenije pripojil Javni sklad Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije, ki od takrat delujeta pod novim imenom Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije.

²⁰ Februarja 2013 je bil pripojen Javnemu jamstvenemu in preživninskemu skladu Republike Slovenije, ki se je preimenoval v Javni jamstveni, preživninski in invalidski sklad Republike Slovenije. Ustanovitveni akt Javnega jamstvenega, preživninskega in invalidskega sklada Republike Slovenije, Uradni list RS, št. 23/13.

²¹ Uradni list RS, št. 92/04, 117/04, 30/09.

2.2.3 Dolgoročno dana posojila

Tabela 4: Dolgoročno dana posojila

Dolgoročno dana posojila	31. 12. 2015 v evrih	31. 12. 2014 v evrih	Indeks 15/14
Stanovanjska posojila	57.576	102.591	56
Kratkoročni del dolgoročno danih posojil	(26.973)	(39.406)	68
Skupaj	30.603	63.185	48

Vir: bilanca stanja zavoda na dan 31. 12. 2015.

Zavod je med dolgoročno danimi posojili na koncu leta 2015 izkazal v preteklosti dana stanovanjska posojila zaposlenim v zavodu v znesku 57.576 evrov (posojila odplačuje 19 zaposlenih). Del posojil (4.993 evrov) predstavljajo sporne terjatve za stanovanjski posojili, dani dvema zaposlenima. Posojila so bila zmanjšana za 26.973 evrov, kar predstavlja del, ki zapade v plačilo v letu 2016 in ga je zavod izkazal med *kratkoročnimi finančnimi naložbami*.

2.2.4 Dolgoročne terjatve iz poslovanja

Tabela 5: Dolgoročne terjatve iz poslovanja

Dolgoročne terjatve iz poslovanja	31. 12. 2015 v evrih	31. 12. 2014 v evrih	Indeks 15/14
Druge dolgoročne terjatve iz poslovanja	61.674	42.581	145
Kratkoročni del dolgoročnih terjatev	(13.288)	(4.962)	268
Skupaj	48.386	37.619	129

Vir: bilanca stanja zavoda na dan 31. 12. 2015.

Med dolgoročnimi terjatvami iz poslovanja zavod izkazuje terjatve za vplačan stanovanjski prispevek etažnega lastnika v rezervni sklad po Stanovanjskem zakonu²² v znesku 44.686 evrov²³ in terjatve do pravne osebe in več fizičnih oseb v skupnem znesku 16.988 evrov.

Zavod je del dolgoročnih terjatev iz poslovanja, ki zapade v plačilo v letu 2016, v bilanci stanja na dan 31. 12. 2015 izkazal med *drugimi kratkoročnimi terjatvami* v znesku 13.288 evrov.

2.2.5 Denarna sredstva

Zavod je na dan 31. 12. 2015 izkazal *denarna sredstva* v znesku 1.612.913 evrov, kar je 6.045 evrov več kot leto poprej, od tega denarna sredstva na računih v znesku 1.612.673 evrov in denarna sredstva v blagajni v znesku 240 evrov.

²² Uradni list RS, št. 69/03, 57/08, 87/11.

²³ Med drugim za SPL 17.984 evrov, za Terca d. o. o. 8.327 evrov in za PSS Ptuj d. o. o. 7.660 evrov.

2.2.6 Kratkoročne terjatve

Tabela 6: Kratkoročne terjatve

Kratkoročne terjatve	31. 12. 2015 v evrih	31. 12. 2014 v evrih	Indeks 15/14
Kratkoročne terjatve do kupcev	27.086	25.519	106
Kratkoročno dani predujmi	1.071	1.219	88
Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	51.169	37.696	136
Druge kratkoročne terjatve	586.842.113	572.584.986	102
Kratkoročni del dolgoročnih terjatev	13.288	4.962	268
Skupaj	586.934.727	572.654.382	102

Vir: bilanca stanja zavoda na dan 31. 12. 2015.

2.2.6.1 Kratkoročne terjatve do kupcev

Zavod je med *kratkoročnimi terjatvami do kupcev* na dan 31. 12. 2015 izkazal terjatve do kupcev v državi v znesku 23.223 evrov in do kupcev v tujini v znesku 3.863 evrov. Od izkazanih kratkoročnih terjatev do kupcev se je 5.366 evrov nanašalo na zapadle, 14.083 evrov na nezapadle in 7.637 evrov na sporne terjatve²⁴.

Kratkoročne terjatve do kupcev v državi predstavljajo predvsem terjatve do zavarovalnic za odtegotvanje zavarovalnih premij za dopolnilno zdravstveno zavarovanje upokojencev, zaračunane najemnine za poslovne prostore, stanovanja in počitniške zmogljivosti zavoda.

Med *kratkoročnimi terjatvami do kupcev v tujini* sta izkazani terjatvi za povračilo stroškov izdelave izvedenskega mnenja tujemu nosilcu zavarovanja in zakupnina za počitniške zmogljivosti.

2.2.6.2 Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta

Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta so vse terjatve, ki se nanašajo na razmerja med neposrednimi in posrednimi uporabniki proračuna in so na dan 31. 12. 2015 znašale 51.169 evrov, kar je 36 odstotkov več kot leto poprej. Zvišale so se predvsem zaradi za december 2015 prenizko ocenjenega zneska terjatev po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb²⁵ (v nadaljevanju: ZDVDTP).

²⁴ Do treh pravnih oseb, dve sta prijavljeni v stečajni postopek in en tožbeni zahtevek za vrnitev kupnine.

²⁵ Uradni list SRS, št. 41/83.

Tabela 7: Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta

Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	31. 12. 2015 v evrih	31. 12. 2014 v evrih	Indeks 15/14
Kratkoročne terjatve do neposrednih uporabnikov proračuna države	46.591	32.265	144
Kratkoročne terjatve do posrednih uporabnikov proračuna države	4.383	5.134	85
Kratkoročne terjatve do ZZZS ¹⁾	195	297	66
Skupaj	51.169	37.696	136

Opomba: ¹⁾ Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: ZZZS).

Vir: bilanca stanja zavoda na dan 31. 12. 2015.

Kratkoročne terjatve do neposrednih uporabnikov proračuna se nanašajo predvsem na terjatve do Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljevanju: MDDSZ) v skupnem znesku 46.535 evrov. Gre predvsem za terjatve za povračila stroškov za storitve invalidskih komisij in za izplačane zneske nadomestil po ZDVDTP.

Kratkoročne terjatve do posrednih uporabnikov proračuna so se nanašale predvsem na terjatve do Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano za najemnino poslovnih prostorov v Celju za december v znesku 4.300 evrov.

2.2.6.3 Druge kratkoročne terjatve

Tabela 8: Druge kratkoročne terjatve

Druge kratkoročne terjatve	31. 12. 2015 v evrih	31. 12. 2014 v evrih	Indeks 15/14
Kratkoročne terjatve do državnih in drugih institucij	64.424	43.002	150
Ostale kratkoročne terjatve – terjatve za preplačila	5.540.416	6.758.509	82
Terjatve do zavezancev za davčne prihodke	581.237.273	565.783.475	103
Kratkoročni del dolgoročnih terjatev	13.288	4.962	268
Skupaj	586.855.401	572.589.948	102

Vir: bilanca stanja zavoda na dan 31. 12. 2015.

Druge kratkoročne terjatve so se glede na leto poprej povišale za 2,5 odstotka predvsem zaradi zvišanja nezapadlih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

2.2.6.3.1 Kratkoročne terjatve do državnih in drugih institucij

Zavod je na dan 31. 12. 2015 med *kratkoročnimi terjatvami do državnih in drugih institucij* izkazal predvsem terjatve do ZZZS za nadomestila plač za bolezni nad 30 dni v znesku 52.033 evrov ter terjatve za nadomestila plač za skrajšani delovni čas zaradi invalidnosti v znesku 10.798 evrov.

2.2.6.3.2 Ostale kratkoročne terjatve

Zavod je na dan 31. 12. 2015 med *ostalimi kratkoročnimi terjatvami* izkazal predvsem terjatve za preplačila na podlagi odločb ter terjatve za preveč izplačane pokojnine umrlim upokojemcem. Zavod terjatve za različna preplačila izkazuje ločeno po posameznih vsebinah, kar prikazuje tabela 9.

Tabela 9: Ostale kratkoročne terjatve

Ostale kratkoročne terjatve	31. 12. 2015 v evrih	31. 12. 2014 v evrih	Indeks 15/14
<i>Terjatve za preveč izplačane pokojnine umrlim upokojemcem</i>	181.343	208.148	87
<i>Terjatve do bank za vračilo pokojninskih dajatev</i>	878.247	863.571	102
Skupaj terjatve za preplačila umrlim upokojemcem	1.059.590	1.071.719	99
Terjatve za neporavnane pobote	152.675	160.782	95
Terjatve v regresnih zadevah	220.667	869.961	25
<i>Terjatve za preplačila pred letom 2000</i>	46.975	52.972	89
<i>Terjatve za obresti od preplačil pred letom 2000</i>	49.804	31.162	160
Skupaj terjatve za preplačila pred letom 2000	96.779	84.134	115
<i>Terjatve za preplačila na podlagi odločb</i>	1.141.469	1.682.644	68
<i>Terjatve za obresti od preplačil na podlagi odločb</i>	384.509	425.277	90
<i>Sporne terjatve za preplačila na podlagi odločb</i>	2.402.582	2.385.622	101
Skupaj terjatve za preplačila na podlagi odločb	3.928.560	4.493.543	87
Terjatve do Slovenskih železnic ¹⁾	6.141	7.054	87
Druge terjatve	76.004	71.316	107
Skupaj	5.540.416	6.758.509	82

Opomba: ¹⁾ Slovenske železnice, d. o. o. (v nadaljevanju: Slovenske železnice).

Vir: bilanca stanja zavoda na dan 31. 12. 2015.

Terjatve za preveč izplačane pokojnine umrlim upokojemcem (priglasitev v zapuščino) so bile na dan 31. 12. 2015 izkazane v znesku 181.343 evrov. V primerjavi z letom poprej so se terjatve zmanjšale za 13 odstotkov, k čemur sta prispevala poplačilo teh terjatev in odpis neizterljivih terjatev.

Konec leta 2015 je bila večina terjatev (164 od skupaj 208 terjatev) za preveč izplačane pokojnine umrlim upokojencem nižja od 1.000 evrov, le tri so bile višje od 10.000 evrov. Zavod je po sklepu sveta zavoda z dne 29. 2. 2016 odpisal 21 neizterljivih terjatev v zapuščinah v znesku 10.768 evrov. Razlogi za odpis terjatev so bili, da umrla oseba ni imela premoženja, da je terjatev zastarala oziroma da so bili stroški izterjave večji od zneska dolga.

Zavod je *terjatve do bank za vračilo pokojninskih dajatev* (za neupravičeno nakazane pokojnine bankam, pri katerih so imeli transakcijski račun umrli uživalci) na dan 31. 12. 2015 izkazal v znesku 878.247 evrov (za 2 odstotka več kot leto poprej).

Zavod je v letu 2015 obravnaval 2.285 zahtevkov, od tega 1.971 po ZPIZ-2 in 314 zahtevkov po prej veljavnem Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju²⁶ (v nadaljevanju: ZPIZ-1). Med terjatvami se 206.380 evrov nanaša na terjatve nastale po ZPIZ-1, večina (671.867 evrov oziroma 76,5 odstotka) pa na terjatve, nastale po ZPIZ-2 v letih 2013 in 2014. Uživalec je v skladu z ZPIZ-2 upravičen do pokojnine le do dneva smrti, po ZPIZ-1 pa je bil upravičen do konca meseca, v katerem je umrl.

Večina posameznih terjatev za preveč izplačane pokojnine bankam je bila nižja od 1.000 evrov, najnižja je znašala 2 evra, najvišja 10.222 evrov. Odpis neizterljivih terjatev do bank je po sklepu sveta zavoda z dne 29. 2. 2016 znašal 23.319 evrov, od tega so 10.768 evrov predstavljale terjatve, nastale po ZPIZ-1, ter 12.551 evrov terjatve, nastale po ZPIZ-2.

Pojasnilo zavoda

Nastanka terjatev iz objektivnih razlogov ni mogoče preprečiti, saj gre za rezidente, umrle ob koncu meseca, za katere zavod prejme podatke o smrti šele po valuti izplačila. Izvajalec plačilnih storitev mora znesek vrniti v treh dneh, sicer zavod na podlagi zahtevka za vračilo pri banki prične s postopkom izterjave. Upravljalci matičnih knjig morajo zavodu na podlagi 119. člena ZPIZ-2 v osmih dneh posredovati obvestilo o smrti zavarovanca oziroma uživalca pravice. Ker omrežje za elektronsko izmenjavo podatkov o smrti uživalcev med nosilci socialnih zavarovanj še ni vzpostavljeno, je zavod o smrti nerezidentov obveščen še z večjim časovnim zamikom.

Terjatve za neporavnane pobote se nanašajo na preplačila, ki jih zavod poplača z odtegnitvijo od pokojnine ali drugega prejema dolžnika, ki mu ga zavod mesečno nakazuje. Zavod je konec leta 2015 izkazal 152.675 evrov teh terjatev oziroma 5 odstotkov manj kot leto poprej. Število dolžnikov se je s 102 dolžnikov zmanjšalo na 96 (od tega je 35 terjatev nastalo pred letom 2015), v letu 2015 je bilo poplačanih 54 terjatev, ki so se odtegovali s pobotom pri pokojnini in so nastale pred letom 2015. Najvišja terjatev je znašala 15.921 evrov, najnižja 2,53 evra. Odpisov v tem letu ni bilo.

Zavod je na dan 31. 12. 2015 izkazal *terjatve v regresnih zadevah* v znesku 220.667 evrov oziroma za 75 odstotkov manj kot leto poprej zaradi spremembe načina evidentiranja²⁷. Večina terjatev je bila nižja od 10.000 evrov, pet terjatev je ta znesek presegalo (v skupnem znesku 97.160 evrov). Najnižja terjatev je znašala 144 evrov, najvišja 33.305 evrov. Odpis neizterljivih terjatev v regresnih zadevah po sklepu sveta zavoda z dne 29. 2. 2016 za tri zadeve je znašal 10.321 evrov. Gre za terjatve, pri katerih dolžnik nima premoženja, je v stečajnem postopku oziroma je terjatev zastarala.

²⁶ Uradni list RS, 109/06-UPB4.

²⁷ V bilančni evidenci se izkazujejo le pravnomočne sodbe in poravnave v regresnih zadevah. Regresni zahtevki in tožbe iz regresnih zadev se izkazujejo izvenbilančno.

Pojasnilo zavoda

Povrnitev škode lahko zavod zahteva od posameznika (po 190. členu ZPIZ-2) in od delodajalca (po 191. členu ZPIZ-2). Zavod je zoper zavarovalnice uveljavljal povrnitev škode le po specialni določbi 18. člena Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu²⁸, vendar le v nujnih primerih (zaradi zastaranja), saj sodna praksa še ni bila enotna glede hierarhije pravnih aktov (Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu in ZPIZ-2). Odgovornost zavarovalnice za povrnitev škode zavodu je namreč jasno določena šele z ureditvijo v Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju²⁹ (ZPIZ-2B – novi 190.a člen).

Zavod je na dan 31. 12. 2015 izkazal terjatve za preplačila pred letom 2000³⁰ za še živeče upokojene, ki so skupaj z obrestmi za 31 zadev³¹ znašale 96.779 evrov (od tega 46.975 evrov za glavnico ter 49.804 evre za obresti). Najnižja terjatev brez obresti je znašala 68 evrov, najvišja 20.207 evrov. Po sklepu sveta zavoda z dne 29. 2. 2016 sta bili dve terjatvi v znesku 2.118 evrov zaradi neizterljivosti odpisani.

Zavod je terjatve za preplačila na podlagi odločb ob koncu leta 2015 izkazal v skupnem znesku 3.928.560 evrov, od tega terjatve za preplačila na podlagi odločb v znesku 1.141.469 evrov, terjatve za obresti na ta preplačila v znesku 384.509 evrov ter sporne terjatve za preplačila po odločbah v znesku 2.402.582 evrov. Zavod za dajatve, za katere naknadno ugotovi, da so bile izplačane neupravičeno, posamezniku izda odločbo, s katero pozove k vračilu preveč izplačanega zneska v roku, ki ga določi. Terjatve za preplačila na podlagi odločb so se glede na leto poprej znižale za 32 odstotkov, obresti od teh preplačil pa za 10 odstotkov. Večina od 877 terjatev se je nanašala na preplačila na podlagi odločb in je bila nižja od 1.000 evrov. Višjih od 10.000 evrov je bilo 22 terjatev v skupnem znesku 382.446 evrov, najvišja je znašala 38.331 evrov. Nanašale so se predvsem na neupravičena izplačila starostne pokojnine, nadomestila za čas poklicne rehabilitacije, delne invalidske pokojnine ter dodatka za pomoč in postrežbo.

Zavod je terjatve za preplačila, ki niso bila vrnjena v določenem roku, posredoval FURS v izvršbo in jih izkazal kot sporne v znesku 2.402.582 evrov (1.864 zadev³²). Najvišja med njimi je znašala 65.441 evrov in se nanaša na neupravičeno izplačilo družinske pokojnine.

Pojasnilo zavoda

Odkar je vzpostavljen elektronski sistem vlaganja in vodenja upravnih izvršb, se zadeve rešujejo tekoče, brez zaostankov iz prejšnjih let. Zaradi vzpostavljenih in urejenih evidenc ter sodelovanja s tujimi nosilci zavarovanja je manj tudi terjatev zaradi preplačil pokojninskih prejemkov zavarovancev, ki živijo v tujini. Analize vzrokov nastanka terjatev kažejo, da ti

²⁸ Uradni list RS, št. 93/07-UPB3. Odgovornost povzročitelja je predmet avtomobilskega zavarovanja, odgovornost zavarovalnice pa je limitirana na tisto vrsto škode, ki jo določa 18. člen tega zakona.

²⁹ Uradni list RS, št. 102/15, ki je začel veljati 1. 1. 2016.

³⁰ Zavod je moral v primeru preveč izplačanih dajatev pred letom 2000 vložiti tožbo, kadar dolжник dolga ni prostovoljno vrnil. Na podlagi pravnomočne sodbe, s katero je bila priznana terjatev zavoda (veliko je bilo zamudnih sodb), je bila nato vložena izvršba.

³¹ Teh zadev je vsako leto manj, ker nove ne nastajajo, saj se v primerih iz 194. člena ZPIZ-2 izdajajo odločbe o preplačilu.

³² 13 terjatev je med 20.000 evri in 65.441 evri (453.105 evrov), 436 terjatev med 1.000 evri in 19.999 evri (1.526.836 evrov) in 1.415 terjatev pod 1.000 evri (422.641 evrov).

izjemoma nastanejo zaradi nepravilnih ravnanj ali opustitev zavoda, večinoma pa gre za okoliščine, na katere zavod ne more vplivati. Zavod je v letu 2015 s ciljem preprečevanja oziroma zmanjševanja terjatev izvajal naslednje aktivnosti:

- aktivnosti za vzpostavitev informacijske povezave med evidencama eVŠ³³ in CEUVIZ³⁴ so se s testiranjem aplikacije in izmenjave podatkov o prejemnikih družinske pokojnine med zavodom in Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport nadaljevale tudi v letu 2015 z namenom kontrole veljavnosti statusa šolanja in s tem nadaljnje upravičenosti do izplačevanja družinske pokojnine;
- izmenjave e-podatkov o datumu smrti uživalcev med zavodom in tujimi nosilci so se pričele že v letu 2013 in se še izvajajo; 10. 10. 2014 je bil podpisan Protokol o elektronski izmenjavi podatkov med nosilcema zavarovanja, to je zavodom in nosilcem v Črni gori, izmenjave podatkov o datumu smrti pa so se pričele v juniju 2015; 18. 3. 2015 je bil podpisan Dogovor o elektronski izmenjavi podatkov med nosilcema zavarovanja Republike Slovenije in Republike Srbije; 25. 5. 2015 pa je bil tovrstni dogovor podpisan med nosilcema zavarovanj, to je zavodom in nosilcem iz Republike Srbije, izmenjava podatkov o smrti je v obeh primerih še v fazi testiranja; 9. 6. 2016 je bil podpisan Dogovor o elektronski izmenjavi podatkov s Federacijo Bosne in Hercegovine; tovrstne izmenjave podatkov bodo v prihodnje nadomestile obstoječe posredovanje potrdil o življenju, s čimer bodo prispevale tudi k zmanjšanju stroškov zavoda.

Zavod med ostalimi drugimi terjatvami izkazuje predvsem terjatve do Slovenskih železnic (6.141 evrov³⁵) ter ostale druge terjatve v znesku 76.004 evre. Najvišja terjatev (28.508 evrov) se nanaša na povrnitev škode fizične osebe v zvezi z zavarovalnim razmerjem³⁶.

2.2.6.3.3 Terjatve do zavezancev za davčne prihodke

Zavod med drugimi kratkoročnimi terjatvami izkazuje terjatve za neplačane prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki so po podatkih FURS na dan 31. 12. 2015 znašali 581.237.273 evrov. Zavod je poleg zapadlih neplačanih prispevkov v znesku 294.771.607 evrov (51 odstotkov neplačanih prispevkov), izkazal tudi nezapadle neplačane prispevke v znesku 286.465.666 evrov (49 odstotkov neplačanih prispevkov), ki se nanašajo na terjatve za obračunane prispevke za december 2015, katerih plačilo je zapadlo v januarju 2016. Iz letnega poročila zavoda za leto 2015 izhaja, da se od zapadlih neplačanih prispevkov v znesku 294.771.607 evrov na pogojno izterljive terjatve nanaša 113.164.735 evrov.

V reviziji zbirne bilance stanja proračuna Republike Slovenije na dan 31. 12. 2015³⁷ smo v okviru preveritve podatkov FURS ugotovili, da so terjatve do zavezancev za prispevke, ki pripadajo zavodu, preizkuzane za 61.615.230 evrov, ker so terjatve, ki se nanašajo na leto 2015, izkazane v letu 2016.

³³ Evidenca študentov in diplomantov.

³⁴ Centralna evidenca udeležencev vzgoje in izobraževanja.

³⁵ Podlaga za izplačilo razlike pokojnine 50 upravičencem je v letu 1999 sklenjena Pogodba o obračunavanju in plačevanju obveznosti za zagotavljanje pravic delavcev Slovenskih železnic in njenih pravnih predhodnic, ki so delo opravljali v organizacijskih enotah podjetja, ki so se nahajale na območju Republike Hrvaške.

³⁶ Zavod je 28. 2. 2012 v zadevi št. II PS 2510/2010 pred Delovnim in socialnim sodiščem v Ljubljani sklenil sodno poravnavo s fizično osebo, ki je zaradi storjenega kaznivega dejanja podkupovanja pri izdaji izvedenskega mnenja invalidske komisije, na podlagi katerega ji je bila izdana odločba o pravici do invalidske pokojnine, v obdobju od 19. 12. 2002 do 31. 1. 2009 neupravičeno prejela invalidsko pokojnino v znesku 50.726 evrov.

³⁷ Revizijsko poročilo Zbirna bilanca stanja proračuna Republike Slovenije na dan 31. 12. 2015, št. 320-13/2015/62 z dne 30. 9. 2016.

Iz letnega poročila zavoda za leto 2015 izhaja, da je FURS v tem letu izdala za 185.716.439 evrov sklepov o davčni izvršbi, izterjala pa 60.286.076 evrov. Zaradi neizterljivosti je FURS v letu 2015 odpisala skupaj 35.176.213 evrov prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, od tega 6.123 fizičnim osebam v znesku 8.383.770 evrov in 1.637 pravnim osebam v znesku 26.792.443 evrov³⁸.

Tabela 10: Neplačani prispevki iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja na dan 31. 12. 2015

	Fizične osebe 31. 12. 2015	Pravne osebe 31. 12. 2015	Skupaj 31. 12. 2015
Aktivni dolg	105.701.976	75.904.896	181.606.872
Pogojno izterljivi dolg	39.544.734	73.620.001	113.164.735
<i>Zapadle terjatve</i>	<i>145.246.710</i>	<i>149.524.897</i>	<i>294.771.607</i>
<i>Nezapadle terjatve</i>			<i>286.465.666</i>
Skupaj			581.237.273

v evrih

Vira: Dopis FURS, št. 0211-2598/2016-1 z dne 12. 2. 2016 in dopis FURS, št. 0211-2598/2016-2 z dne 12. 2. 2016.

Zavod je 20. 3. 2014 s FURS podpisal Sporazum o posredovanju podatkov iz uradnih evidenc FURS³⁹. Na podlagi sporazuma je FURS zavodu posredoval podatke. Svet zavoda se je 18. 6. 2015 seznanil in obravnaval poročilo FURS o plačevanju prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in pozval Vlado Republike Slovenije, Ministrstvo za finance, MDDSZ in Ministrstvo za pravosodje, da na podlagi ugotovitev, ki izhajajo iz dosedanjih poročil FURS in Inšpektorata za delo Republike Slovenije glede problematike plačevanja prispevkov za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, pristopijo k pripravi enotnega predpisa oziroma zakona, ki bo celovito uredil to področje. Sedanji sistem je po mnenju zavoda kompleksen in nepregleden, zato ne omogoča učinkovitega plačevanja prispevkov in nadzora nad tem.

2.2.6.3.4 Kratkoročni del dolgoročnih terjatev

Zavod je na dan 31. 12. 2015 del dolgoročnih terjatev iz poslovanja, ki zapade v plačilo v letu 2016, v bilanci stanja izkazal med drugimi kratkoročnimi terjatvami v znesku 13.288 evrov.

³⁸ Obravnavo pogojno izterljivih terjatev iz naslova prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in odpis teh terjatev zaradi neizterljivosti določa Zakon o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 13/11 – UPB4, 32/12, 94/12, 111/13, 90/14, 91/15).

³⁹ Predmet izmenjave so: podatki o obračunanih in plačanih prispevkih za obvezno zavarovanje ter podatki o zamudnih obrestih za fizične in pravne osebe; podatki o dolžnikih prispevkov za obvezno zavarovanje, ločeno za fizične in pravne osebe; zbirni podatki o odpisu prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje zaradi neizterljivosti, ločeno za fizične in pravne osebe; podatki o višini neplačanih prispevkov za obvezno zavarovanje, ki so pomembni za vodenje postopkov po zakonu, ki ureja postopke zaradi insolventnosti in prisilno prenehanje; podatki o aktivnem in pogojno izterljivem dolgu, ločeno za fizične in pravne osebe, ter podatki o znesku terjanege in izterjanega dolga na podlagi izdanih sklepov o davčni izvršbi; podatki o obveznostih državnega proračuna od leta 2015.

2.2.7 Kratkoročne finančne naložbe

Tabela 11: Kratkoročne finančne naložbe

Kratkoročne finančne naložbe	31. 12. 2015 v evrih	31. 12. 2014 v evrih	Indeks 15/14
Kratkoročni del dolgoročno danih posojil	26.973	39.406	68

Vir: bilanca stanja zavoda na dan 31. 12. 2015.

Zavod je na dan 31. 12. 2015 med kratkoročnimi finančnimi naložbami izkazal del dolgoročnih posojil v znesku 26.973 evrov, ki zapade v plačilo v naslednjem obračunskem obdobju.

2.2.8 Neplačani odhodki

Tabela 12: Neplačani odhodki

Neplačani odhodki	31. 12. 2015 v evrih	31. 12. 2014 v evrih	Indeks 15/14
Neplačani tekoči odhodki	3.188.699	3.182.077	100
Neplačani tekoči transferi	9.748.497	10.002.192	97
Neplačani investicijski odhodki	92.134	106.077	87
Skupaj	13.029.330	13.290.346	98

Vir: bilanca stanja zavoda na dan 31. 12. 2015.

Med neplačanimi odhodki na dan 31. 12. 2015 so bile izkazane:

- kratkoročne obveznosti do zaposlenih za december 2015 (1.504.197 evrov),
- kratkoročne obveznosti do dobaviteljev (1.289.831 evrov),
- kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta (93.435 evrov⁴⁰),
- druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja (10.053.928 evrov⁴¹) in
- dolgoročne obveznosti iz poslovanja (87.939 evrov).

⁴⁰ Znesek je za 314.671 evrov nižji od izkazanega zneska kratkoročnih obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta, kar predstavlja obveznosti do državnega proračuna za vračilo preveč nakazanih sredstev. Poleg tega se med neplačane odhodke ne vključujejo kratkoročne obveznosti za nadomestila plač za skrajšani delovni čas in boleznine nad 30 dni, ki jih povrne ZZZS v znesku 51.715 evrov, kratkoročne obveznosti za poštno storitve za nakazovanje dodatka za duševno in telesno prizadete osebe, ki jih povrne MDDSZ v znesku 21.646 evrov, terjatve za nadomestila plač za skrajšan delovni čas v znesku 1.595 evrov in razlika za skrajšan delovni čas v znesku 130 evrov.

⁴¹ Znesek je za 3.692 evrov nižji od izkazanega zneska drugih kratkoročnih obveznosti iz poslovanja, kar predstavlja obveznosti za turistično takso v znesku 104 evre, obveznosti za DDV v znesku 1.157 evrov in samoobdavčitev (96 evrov), druge obveznosti iz poslovanja v znesku 2.477 evrov ter vračila pokojninskih in invalidskih terjatev v znesku 50 evrov.

2.2.9 Aktivne časovne razmejitve

Tabela 13: Aktivne časovne razmejitve

Aktivne časovne razmejitve	31. 12. 2015 v evrih	31. 12. 2014 v evrih	Indeks 15/14
Porto blagajna	9.606	9.455	102
Vračunani prihodki zaradi podaljšanja proračunskega leta	229.916	141.396	163
Prehodno nezaračunani prihodki za prejete predujme	1.348	0	-
Druge aktivne časovne razmejitve	50	224	22
Skupaj	240.920	151.075	159

Vir: bilanca stanja zavoda na dan 31. 12. 2015.

Zavod je na dan 31. 12. 2015 izkazal za 89.845 evrov višji znesek *aktivnih časovnih razmejitev* kot leto poprej predvsem zaradi višjih vračunanih prihodkov zaradi podaljšanja proračunskega leta v znesku 229.916 evrov. Ostale aktivne časovne razmejitve so se nanašale predvsem na predplačilo stroškov za navitje frankirnega stroja v znesku 9.606 evrov.

2.2.10 Zaloge

Tabela 14: Zaloge

Zaloge materiala	31. 12. 2015 v evrih	31. 12. 2014 v evrih	Indeks 15/14
Pisarniški material	10.502	12.832	82
Magnetni in drugi trakovi	17.664	17.854	99
Skupaj	28.166	30.686	92

Vir: bilanca stanja zavoda na dan 31. 12. 2015.

Zavod med *zalogami* na dan 31. 12. 2015 izkazuje zaloge obrazcev in pisarniškega materiala za delo službe zavoda.

2.2.11 Kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Tabela 15: Kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Kratkoročne obveznosti iz poslovanja	31. 12. 2015 v evrih	31. 12. 2014 v evrih	Indeks 15/14
Kratkoročne obveznosti za prejete predujme in varščine	1.348	0	-
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	1.504.197	1.467.041	103
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	1.289.831	1.348.104	96
Druge kratkoročne obveznosti	10.057.620	10.300.836	98
Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta	483.192	394.926	122
Kratkoročni del dolgoročnih obveznosti	29.310	8.665	338
Skupaj	13.365.498	13.519.572	99

Vir: bilanca stanja zavoda na dan 31. 12. 2015.

2.2.11.1 Kratkoročne obveznosti do zaposlenih

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih so se nanašale na plače za december 2015, ki jih je zavod izplačal zaposlenim v januarju 2016. Glede na leto poprej so višje za 3 odstotke. Zvišanje obveznosti do zaposlenih je predvsem posledica Zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leto 2015⁴², po katerem so javni uslužbenci, ki so v letu 2015 napredovali v višji plačni razred, pridobili pravico do plače v skladu z višjim plačanim razredom s 1. 12. 2015.

2.2.11.2 Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev

Zavod je na dan 31. 12. 2015 *kratkoročne obveznosti do dobaviteljev* izkazal v znesku 1.289.831 evrov, od tega 1.283.286 evrov obveznosti do dobaviteljev v državi in 6.545 evrov obveznosti do dobaviteljev v tujini.

Zavod je na dan 31. 12. 2015 kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v državi izkazal predvsem za:

- storitve opravljenih izplačil pokojnin in drugih dajatev ob koncu leta 2015 v znesku 472.926 evrov⁴³ (Pošta Slovenije, d. o. o.);
- izplačila avtorskih honorarjev članom invalidskih komisij za izvedenska mnenja v znesku 128.751 evrov (AAS, d. o. o., Ljubljana);
- poštno storitve za dostavo gotovine (denarne nakaznice) v znesku 67.384 evrov.

Zavod je na dan 31. 12. 2015 v bilanci stanja med kratkoročnimi obveznostmi do dobaviteljev izkazal del dolgoročne obveznosti za nakup, najem in vzdrževanje programske opreme IBM v znesku 22.677 evrov in nakup licenc Telekom Slovenije, d. d., Ljubljana v znesku 6.633 evrov.

⁴² Uradni list RS, št. 95/14.

⁴³ Kratkoročne obveznosti do vseh poslovnih enot Pošte Slovenije, d. o. o.

2.2.11.3 Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Zavod je 31. 12. 2015 izkazal 10.057.620 evrov drugih kratkoročnih obveznosti iz poslovanja, kar je 2 odstotka manj kot leto poprej.

Tabela 16: Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	31. 12. 2015 v evrih	31. 12. 2014 v evrih	Indeks 15/14
Kratkoročne obveznosti za dajatve	409.334	425.251	96
Obveznosti za DDV	1.157	1.317	88
Ostale kratkoročne obveznosti iz poslovanja	9.507.079	9.811.586	97
Obveznosti na podlagi odtegljajev od prejemkov zaposlenih	63.537	62.682	101
Obveznosti do zavezancev za plačilo prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za katere vodi evidenco FURS	76.513	0	-
Skupaj	10.057.620	10.300.836	98

Vir: bilanca stanja zavoda na dan 31. 12. 2015.

Zavod je na dan 31. 12. 2015 med *kratkoročnimi obveznostmi za dajatve* izkazal predvsem prispevke v breme delodajalca (222.697 evrov) in davek od osebnih prejemkov od kratkoročnih invalidskih dajatev (174.264 evrov).

Ostale kratkoročne obveznosti iz poslovanja so se v letu 2015 zmanjšale za 3 odstotke. Nanašale so se predvsem na obveznosti:

- do zavarovalnic za prostovoljno zdravstveno zavarovanje upokojencev (7.884.984 evrov⁴⁴), ki so bile poravnane v začetku januarja 2016,
- do uživalcev za izplačilo neto pokojninskih in invalidskih dajatev (1.017.646 evrov),
- za pridržana sredstva pokojninskih in invalidskih dajatev upokojencev (595.090 evrov).

Obveznosti na podlagi odtegljajev od prejemkov zaposlenih so se nanašale predvsem na odtegljaje za kredite zaposlenih (60.913 evrov).

Obveznosti do zavezancev za vračila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za katere vodi evidenco FURS, so znašale 76.513 evrov⁴⁵.

⁴⁴ Od tega do Vzajemne, d. v. z. 5.589.307 evrov, Zavarovalnice Triglav 1.437.107 evrov in Adriatic Slovenice, d. d. 858.570 evrov.

⁴⁵ Evidentirane obveznosti za vračilo prispevkov delodajalca ob prvi zaposlitvi po 157. členu ZPIZ-2.

2.2.11.4 Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta

Tabela 17: Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta	31. 12. 2015 v evrih	31. 12. 2014 v evrih	Indeks 15/14
Kratkoročne obveznosti do neposrednih uporabnikov proračuna države	388.670	243.964	159
Kratkoročne obveznosti do neposrednih uporabnikov proračuna občine	2.931	56	-
Kratkoročne obveznosti do posrednih uporabnikov proračuna države	27.788	32.117	87
Kratkoročne obveznosti do posrednih uporabnikov proračuna občine	2.627	1.070	246
Kratkoročne obveznosti do ZZZS	61.176	117.719	52
Skupaj	483.192	394.926	122

Vir: bilanca stanja zavoda na dan 31. 12. 2015.

Kratkoročne obveznosti do neposrednih uporabnikov proračuna države so bile na dan 31. 12. 2015 za 59 odstotkov večje kot leto poprej. Nanašale so se predvsem na obveznosti do Ministrstva za finance v znesku 314.672 evrov za preveč plačane dodatne obveznosti za leto 2015.

Med *kratkoročnimi obveznostmi do posrednih uporabnikov proračuna države* so večje predvsem obveznosti do Medicinske fakultete v Ljubljani (16.261 evrov) za pridobitev izvedenskih mnenj, do Šolskega centra Slovenske Konjice – Zreče (4.040 evrov) in Pravne fakultete Univerze v Mariboru (3.904 evre) za izobraževanje (šolnine) v zvezi s poklicno rehabilitacijo uživalcev.

Kratkoročne obveznosti do ZZZS so se nanašale predvsem na obveznosti za vodenje matične evidence zavarovancev in uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja za december 2015.

2.2.12 Neplačani prihodki

Tabela 18: Neplačani prihodki

Neplačani prihodki	31. 12. 2015 v evrih	31. 12. 2014 v evrih	Indeks 15/14
Neplačani davčni prihodki	581.237.272	565.783.475	103
Neplačani nedavčni prihodki	506.403	546.436	93
Neplačani prejemki	5.073.762	6.254.862	81
Skupaj	586.817.437	572.584.773	102

Vir: bilanca stanja zavoda na dan 31. 12. 2015.

Neplačani prihodki so se v primerjavi z letom poprej povečali za 2,7 odstotka predvsem zaradi večjih nezapadlih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za katere evidenco po posameznem zavezancu vodi FURS (povezava s točko 2.2.6.3.3 tega poročila).

Neplačane davčne prihodke poleg nezapadlih sestavljajo tudi zapadle terjatve za prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (294.771.607 evrov).

Neplačane nedavčne prihodke sestavljajo neplačani nedavčni prihodki od kupcev in iz državnega proračuna (121.190 evrov), zamudne obresti od preplačil po odločbah (384.509 evrov) in neplačani prihodki od najemnin počitniških kapacitet (704 evre).

Neplačane prejeme predstavljajo preplačila oziroma preveč izplačane pokojnine in druge dajatve upokojujencem.

Tabela 19: Neplačani prejemki

Neplačani prejemki	31. 12. 2015 v evrih	31. 12. 2014 v evrih	Indeks 15/14
Drugi neplačani prejemki – preplačila	3.544.052	4.068.266	87
Preveč izplačane pokojnine umrlim upokojujencem	181.343	208.148	87
Preveč izplačane pokojninske dajatve bankam	878.247	863.571	102
Preveč izplačane pokojninske in invalidske dajatve – poboti	152.675	160.782	95
Neplačane terjatve v regresnih zadevah	220.667	869.961	25
Preplačila pred letom 2000	96.778	84.134	115
Skupaj	5.073.762	6.254.862	81

Vir: bilanca stanja zavoda na dan 31. 12. 2015.

Kljub temu da zneskov terjatev za neplačane prispevke nismo potrjevali, pa opozarjamo, da so neplačani prihodki precenjeni:

- za tisti del neplačanih prispevkov, katerih verjetnost, da ne bodo poravnani v celotnem znesku oziroma bodo poravnani delno, je velika, saj so izčrpane že skoraj vse možnosti poplačila (povezava s točko 2.2.6.3.3 tega poročila), in
- za tisti del nerazporejenih plačil, kjer je pri plačilu naveden napačen sklic oziroma pri katerih terjatev še ni zapadla v plačilo (povezava s točko 2.2.15.1 tega poročila).

2.2.13 Pasivne časovne razmejitve

Tabela 20: Pasivne časovne razmejitve

Pasivne časovne razmejitve	31. 12. 2015 v evrih	31. 12. 2014 v evrih	Indeks 15/14
Vnaprej vračunani odhodki za obratna sredstva	37.773	40.141	94
Prehodno obračunani odhodki za dane predujme	1.153	2.053	56
Skupaj	38.926	42.194	92

Vir: bilanca stanja zavoda na dan 31. 12. 2015.

Zavod je na dan 31. 12. 2015 kot *pasivne časovne razmejitve* izkazal vnaprej vračunane odhodke za obratna sredstva v znesku 37.773 evrov (poraba na frankirnem stroju, neporabljene zaloge materiala) in prehodno obračunane odhodke za dane predujme v znesku 1.153 evrov.

2.2.14 Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Tabela 21: Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Lastni viri in dolgoročne obveznosti	31. 12. 2015 v evrih	31. 12. 2014 v evrih	Indeks 15/14
Splošni sklad	320.649.773	322.804.176	99
Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	61.674	42.581	145
Druge dolgoročne obveznosti	87.939	82.617	106
Kratkoročni del dolgoročnih obveznosti	(29.310)	(8.665)	338
Skupaj	320.770.076	322.920.709	99

Vir: bilanca stanja zavoda na dan 31. 12. 2015.

Na zmanjšanje lastnih virov in dolgoročnih obveznosti v primerjavi z letom poprej je vplivalo predvsem znižanje splošnega sklada za neopredmetena in opredmetena sredstva.

2.2.14.1 Splošni sklad

Tabela 22: Splošni sklad

Splošni sklad	31. 12. 2015 v evrih	31. 12. 2014 v evrih	Indeks 15/14
Splošni sklad za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	31.797.471	33.955.987	94
Splošni sklad za finančne naložbe	286.539.926	286.580.187	100
Splošni sklad za namensko premoženje, preneseno javnim sklodom	760.098	760.098	100
Splošni sklad za drugo	1.552.278	1.507.904	103
Skupaj	320.649.773	322.804.176	99

Vir: bilanca stanja zavoda na dan 31. 12. 2015.

Vrednost *splošnega sklada za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva* je enaka neodpisani vrednosti teh sredstev, ki je na dan 31. 12. 2015 znašala 31.797.471 evrov. V letu 2015 se je zmanjšala za 2.158.516 evrov, kar je enako zmanjšanju neodpisane vrednosti neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev.

Splošni sklad za finančne naložbe je bil na dan 31. 12. 2015 izkazan v znesku 286.539.926 evrov, ki je enak vrednosti naložb v delnice (184.160.759 evrov), drugih dolgoročnih kapitalskih naložb (102.321.591 evrov) in dolgoročno danih posojil (57.576 evrov).

Splošni sklad za namensko premoženje, preneseno javnim sklodom, je ostal na ravni iz leta poprej (760.098 evrov), ki je enak kot v letu 2004, ko je zavod kot soustanovitelj vložil sredstva v Sklad Republike Slovenije za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov.

Splošni sklad za drugo se je na dan 31. 12. 2015 v primerjavi z letom poprej povečal za prejeta vračila danih posojil (44.374 evrov).

2.2.14.2 Dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Zavod je med dolgoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami izkazal dolgoročno neplačane prihodke, ki so na dan 31. 12. 2015 znašali 61.674 evrov. Nanašali so se na terjatve za vplačani stanovanjski prispevek v rezervni sklad po Stanovanjskem zakonu (44.686 evrov) in terjatve do fizičnih in pravnih oseb v znesku 16.988 evrov.

2.2.14.3 Druge dolgoročne obveznosti

Druge dolgoročne obveznosti iz poslovanja na dan 31. 12. 2015 so se nanašale na neplačani del kupnine za programsko opremo Microsoft (13.265 evrov) in IBM (24.674 evrov) ter nepremičnino v Novem mestu (50.000 evrov). Del obveznosti, ki zapade v plačilo v letu 2016, je bil izkazan med kratkoročnimi obveznostmi do dobaviteljev (29.310 evrov).

2.2.15 Izvenbilančna evidenca

Tabela 23: Aktivni in pasivni konti izvenbilančne evidence

Izvenbilančna evidenca	31. 12. 2015 v evrih	31. 12. 2014 v evrih	Indeks 15/14
Neizplačane pokojnine upokojencem s stalnim bivališčem v drugih državah naslednicah Socialistične federativne republike Jugoslavije	133	10.983	-
Prispevki za zdravstveno zavarovanje od neizplačanih pokojnin	0	1.000	-
Nerazporejena plačila dajatev, za katere vodi evidenco FURS	5.569.875	10.498.643	53
Bančne garancije za izvedbo obveznosti dobaviteljev	926.433	990.135	94
Tožbe zaposlenih in uživalcev, zasežena denarna sredstva na podračunu zavoda	376.024	705.856	53
Tožbe zavoda za povrnitev škode	560.385	97.826	-
Regresni zahtevki in vložene tožbe iz naslova regresnih zadev	1.249.609	0	-
Druge potencialne obveznosti iz pravnih zadev	40.571	36.072	112
Skupaj	8.723.030	12.340.515	71

Vir: bilanca stanja zavoda na dan 31. 12. 2015.

2.2.15.1 Nerazporejena plačila dajatev, za katere je evidenco vodila FURS

Zavod je na dan 31. 12. 2015 izkazal 5.569.875 evrov nerazporejenih plačil dajatev, za katere je evidenco vodila FURS⁴⁶. Zavod je ta nerazporejena plačila že prejel na svoj podračun, prihodki so že izkazani in se po vsebini nanašajo na plačila prispevkov zavezancev za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za katere FURS v svoji evidenci še ni vzpostavila terjatev do zavezanca na podlagi ustrezne listine (na primer REK obrazec), in na že evidentirane terjatve, ki zato ne sodijo v izvenbilančno evidenco zavoda. Gre za terjatve, ki se še niso zaprle s pripadajočimi plačili, saj še niso zapadle oziroma so zavezanci v plačilnih nalogih navedli napačne sklice oziroma niso navedli davčnih števil, zato se s plačili niso zapirale sicer že evidentirane terjatve. Kljub temu da zneskov nerazporejenih plačil dajatev nismo potrjevali, pa opozarjamo, da so bile potencialne obveznosti v izvenbilančni evidenci precenjene za največ 5.569.875 evrov.

⁴⁶ Zavod je od Uprave za javne prihodke (v nadaljevanju: UJP) pridobil podatek o znesku 5.646.388 evrov. Izvenbilančno je evidentiral 5.569.875 evrov, razliko 76.513 evrov (podatki FURS) pa na konto 236000 – Obveznosti do zavezancev za plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za katere vodi evidenco FURS. Te obveznosti se nanašajo na vračila prispevkov delodajalcev za prvo zaposlitev na podlagi 157. člena ZPIZ-2. Gre za evidentirane neplačane obveznosti na podlagi pozitivnih odločb zavoda za leto 2015, ki so bile posredovane FURS, vračilo na dan 31. 12. 2015 pa še ni bilo izvedeno.

2.2.15.2 Bančne garancije za izvedbo obveznosti dobaviteljev

Zavod je potencialne obveznosti dobaviteljev za bančne garancije za resnost ponudbe, kakovostno izvedbo posla, garancijsko dobo in za zavarovanje plačil kupnine na dan 31. 12. 2015 izkazal v znesku 926.433 evrov.

2.2.15.3 Tožbe zaposlenih in uživalcev pravic ter zasežena denarna sredstva na podračunu zavoda

Potencialne obveznosti zaradi tožb zaposlenih in uživalcev pravic ter zasežena denarna sredstva na podračunu zavoda so se nanašale na:

- obveznosti, ki bi lahko nastale zaradi tožb zaposlenih za izplačilo razlik v regresu za letni dopust in odpravnin v znesku 1.696 evrov;
- obveznosti, ki bi lahko nastale zaradi odškodninskih tožb zoper zavod v znesku 155.408 evrov;
- obveznosti, ki bi lahko nastale zaradi tožb uživalcev pravic zoper izdane odločbe o preplačilu v znesku 206.373 evrov, in
- zasežena denarna sredstva (po sodnih sklepkih, ki še niso pravnomočni) na podračunu zavoda v znesku 12.547 evrov.

2.2.15.4 Tožbe zavoda za povrnitev škode

Tožbe zavoda za povrnitev škode se nanašajo na šest tožb v skupnem znesku 560.385 evrov, največja med njimi znaša 477.073 evrov⁴⁷.

2.2.15.5 Terjatve iz regresnih zahtevkov in vložene tožbe iz naslova regresnih zadev

Zavod je na dan 31. 12. 2015 prvič izvenbilančno izkazal 547.582 evrov regresnih zahtevkov in 702.027 evrov vloženih tožb iz naslova regresnih zadev⁴⁸.

2.2.15.6 Druge potencialne obveznosti iz pravnih zadev

Znesek 40.571 evrov na kontu Druge potencialne obveznosti iz pravnih zadev se nanaša predvsem na tožbe iz delovnih razmerij in zaradi napačnega odločanja zavoda v zvezi z uveljavljanjem pravice do starostne pokojnine.

⁴⁷ V zadevi "toaletni papir" potekajo tri tožbe (opr. št. VII Pg 113/2005, opr. št. III P 3058/2014 in opr. št. I Pd 495/2015).

⁴⁸ Regresni zahtevki se evidentirajo na kontu 990209 – Regresni zahtevki. V primeru prejema plačila se terjatev preknjiži na konto 175008 – Terjatve v regresnih zadevah in zapre. Če zavod nadaljuje izterjavo regresnega zahtevka po sodni poti, se terjatev iz konta regresni zahtevki preknjiži na konto 990208 – Vložene tožbe iz regresnih zadev. Ko sodišče o vloženih tožbah odloči s sodbo, ki zahtevku ugotovi in ko postane pravnomočna, se terjatev preknjiži na konto terjatve v regresnih zadevah.

2.3 Izkaz prihodkov in odhodkov

Tabela 24: Skrajšani izkaz prihodkov in odhodkov

	Leto 2015 v evrih	Leto 2014 v evrih	Indeks 15/14
PRIHODKI	4.984.055.046	4.977.720.000	100
Davčni prihodki	3.473.628.461	3.333.555.154	104
Nedavčni prihodki	28.749.803	36.465.718	79
Kapitalski prihodki	3.927	14.450	27
Transforni prihodki	1.481.666.030	1.607.617.236	92
Prejeta sredstva iz Evropske unije	6.825	67.442	10
ODHODKI	4.984.055.046	4.977.720.000	100
Tekoči odhodki	34.306.768	35.938.469	95
Tekoči transferi	4.948.182.360	4.937.681.832	100
Investicijski odhodki	1.565.918	4.099.699	38
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	0	0	-

Vir: izkaz prihodkov in odhodkov zavoda od 1. 1. do 31. 12. 2015.

Zavod je v letu 2015 izkazal prihodke in odhodke v enakem znesku 4.984.055.046 evrov, tako da je leto 2015 zaključil z izravnanim finančnim rezultatom.

V letu 2015 se je zaradi spremembe pravilnika EKN⁴⁹, ki se uporablja od 1. 1. 2015, spremenila vsebina posameznih podkontov v okviru davčnih prihodkov (ostali prispevki za socialno varnost), nedavčnih prihodkov (drugi prostovoljni prispevki za socialno varnost) in transfornih prihodkov (transferi za zagotavljanje socialne varnosti, pokojnine in nadomestila plač).

⁴⁹ Uradni list RS, št. 94/14.

2.3.1 Davčni prihodki

Tabela 25: Davčni prihodki

Davčni prihodki	Leto 2015 v evrih	Leto 2014 v evrih	Indeks 15/14
Prispevki zaposlenih	2.024.737.735	1.928.041.772	105
Prispevki delodajalcev	1.172.245.929	1.143.946.459	102
Prispevki samozaposlenih	177.315.475	171.046.880	104
Ostali prispevki	99.329.322	90.520.043	110
Skupaj	3.473.628.461	3.333.555.154	104

Vir: izkaz prihodkov in odhodkov zavoda od 1. 1. do 31. 12. 2015.

Davčni prihodki so v letu 2015 predstavljali 70 odstotkov celotnih prihodkov zavoda in so se glede na leto poprej povečali za 140.073.307 evrov oziroma za 4 odstotke. Sestavljajo jih vsi obvezni prispevki zaposlenih, delodajalcev, samozaposlenih za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, vključno z zamudnimi obrestmi, ki se nanašajo na posamezno vrsto prispevka, prispevki delojemalca od raznih nadomestil, prispevki za prostovoljno vključitev v obvezno zavarovanje⁵⁰ in prispevki iz osebnega dopolnilnega dela na podlagi 12. člena Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno⁵¹.

Zavod od 1. 10. 2011 evidentira na kontu 7060 – Drugi davki⁵² nerazporejena in neidentificirana plačila prispevkov, ki nastanejo, ko FURS ob prejemu plačila posameznih terjatev še nima evidentiranih ali zapira terjatve do davčnih zavezancev šele ob zapadlosti, tudi če je bilo plačilo že izvršeno, ali davčni zavezanci v plačilnih nalogih navedejo napačne sklice oziroma ne navedejo davčnih števil. Zavod je v letu 2015 na podlagi dnevniških izpiskov UJP o prometu in stanju na podračunu in poročil o razčlenitvi dajatev, vplačanih na prehodni davčni podračun zavoda, evidentiral prerazporeditve/preknjižbe prihodkov s konta 7060 na konte prispevkov, kamor ti prihodki dejansko sodijo. Konec leta 2015 (pred ugotovitvijo rezultata) je zavod na tem kontu izkazoval negativno stanje v znesku 61.270 evrov⁵³, ker je bilo popravkov za leto 2014 več kot novonastalih nerazporejenih/neidentificiranih sredstev. Ker je zavod popravke za leto 2014 opravil v poslovnih knjigah leta 2015 in ne za leto 2014, so bili nekateri prihodki izkazani previsoko, drugi pa prenizko oziroma niso bili izkazani na ustreznih kontih, kar pa ni vplivalo na skupno višino izkazanih prihodkov. Ker v izkazu prihodkov in odhodkov ni dovoljeno izkazovanje negativnega zneska, je zavod negativni znesek s konta 7060 prenesel na konto 7010 – Prispevki zaposlenih⁵⁴.

⁵⁰ Prispevki za prostovoljno vključitev v obvezno zavarovanje se v letu 2015 zaradi spremembe pravilnika EKN evidentirajo med davčne prihodke.

⁵¹ Uradni list RS, št. 32/14.

⁵² Oziroma na podkontu 7060998 – DURS nerazporejeno.

⁵³ Usklajeno z obvestilom UJP z dne 27. 1. 2016, ki je priloga poročila B2.

⁵⁴ Oziroma na podkonto 701004 – Prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje od zaposlenih pri pravnih osebah.

2.3.2 Nedavčni prihodki

Zavod je zaradi spremembe pravilnika EKN nedavčne prihodke za leto 2015 izkazal v znesku 28.749.803 evrov oziroma 21 odstotkov manj kot leto poprej. Če bi sprememba pravilnika EKN veljala tudi za leto 2014, bi bili nedavčni prihodki v letu 2015 glede na leto poprej večji za 6.974.849 evrov oziroma 32 odstotkov predvsem zaradi večjih prihodkov od dividend Zavarovalnice Triglav, dokupov pokojninske dobe in prihodkov na podlagi zakonodaje Evropske unije in sporazumov o socialnem zavarovanju.

Tabela 26: Nedavčni prihodki

Nedavčni prihodki	Leto 2015 v evrih	Leto 2014 v evrih	Indeks 15/14
Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend	19.591.570	13.322.267	147
Prihodki od obresti	2.419	219.197	1
Prihodki od premoženja	145.041	161.390	90
Prihodki od prodaje blaga in storitev	1.264.316	1.252.694	101
Drugi nedavčni prihodki	7.746.457	21.510.170 ⁵⁵	36
Skupaj	28.749.803	36.465.718	79

Vir: izkaz prihodkov in odhodkov zavoda od 1. 1. do 31. 12. 2015.

2.3.2.1 Udeležba na dobičku in prihodki od premoženja

Prihodki od udeležbe na dobičku in prihodki od premoženja (v skupnem znesku 19.739.030 evrov) so bili v letu 2015 večji za 44 odstotkov zaradi večjih prihodkov od udeležbe na dobičku in dividend.

Prihodke od udeležbe na dobičku in dividend predstavljajo izplačila dividend Zavarovalnice Triglav v znesku 19.591.570 evrov, kar je za 6.269.303 evre oziroma 47 odstotkov več kot v letu 2014 zaradi višje dividende na delnico⁵⁶.

Prihodke od obresti sestavljajo drugi prihodki od obresti (2.419 evrov). Prihodki od obresti so se v letu 2015 zmanjšali, ker zavod dnevnih presežkov ni deponiral, saj so bile obrestne mere za denarne vloge nižje od obrestnih mer za prosta denarna sredstva.

Prihodke od premoženja sestavljajo prihodki od najemnin za poslovne prostore (84.874 evrov), počitniške kapacitete (30.846 evrov), stanovanja (25.349 evrov), od zakupnin (2.238 evrov) in od najemnin za opremo (1.734 evrov).

⁵⁵ Če bi sprememba pravilnika EKN veljala tudi za leto 2014, bi drugi nedavčni prihodki v letu 2014 znašali 6.819.405 evrov. Razlika 14.690.765 evrov predstavlja prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje zavarovancev, ki so prostovoljno vključeni v obvezno zavarovanje. Ta prispevek se je v letu 2015 evidentiral med davčne prihodke (ostali prispevki za socialno varnost).

⁵⁶ 2,5 evra na delnico za leto 2014 in 1,7 evra na delnico za leto 2013.

2.3.2.2 Prihodki od prodaje blaga in storitev

Zavod je prihodke od prodaje blaga in storitev izkazal v znesku 1.264.316 evrov, kar je 11.622 evrov več kot v letu 2014. Prihodki od prodaje blaga in storitev se nanašajo predvsem na prihodke od provizij zavarovalnic⁵⁷, za nakazovanje premij prostovoljnega življenjskega zavarovanja od pokojnin na podlagi odstopnih izjav upokoјencev (1.056.161 evrov⁵⁸), prihodke od storitev, ki jih opravlja računalniški center zavoda za MDDSZ v zvezi z nakazovanjem transferov socialnega skrbstva⁵⁹ (54.917 evrov), prihodke od povračil stroškov za izvajanje odtegljajev (102.136 evrov) in prihodke od povračil stroškov za preglede na invalidskih komisijah, ki jih zavod opravlja za MDDSZ (38.915 evrov).

2.3.2.3 Drugi nedavčni prihodki

Ker se je spremenil pravilnik EKN, je zavod v letu 2015 prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje zavarovancev, ki so prostovoljno vključeni v obvezno zavarovanje (13.475.435 evrov), izkazoval med davčnimi prihodki, zato so drugi nedavčni prihodki za 64 odstotkov nižji kot leto poprej. Med drugimi nedavčnimi prihodki so bili izkazani:

- drugi prostovoljni prispevki za socialno varnost (1.683.446 evrov), kamor so vključeni prihodki od dokupa pokojninske dobe (1.644.107 evrov) in prispevki za zavarovalno dobo s povečanjem (39.339 evrov), in
- drugi nedavčni prihodki (6.063.011 evrov), med katere so vključena predvsem vračila sorazmernega dela pokojnin na podlagi mednarodnih sporazumov (4.131.360 evrov), prihodki od preplačil (1.282.003 evre), regresni zahtevki (360.379 evrov), prihodki od zapuščin (199.390 evrov), odškodninski zahtevki (65.631 evrov) in drugi izredni nedavčni prihodki (15.110 evrov).

2.3.3 Kapitalski prihodki

Tabela 27: Kapitalski prihodki

Kapitalski prihodki	Leto 2015 v evrih	Leto 2014 v evrih	Indeks 15/14
Prihodki od prodaje opreme, drugih osnovnih sredstev	1.827	351	-
Prihodki od prodaje prevoznih sredstev	2.100	0	-
Prihodki od prodaje stavbnih zemljišč	0	14.099	-
Skupaj	3.927	14.450	27

Vir: izkaz prihodkov in odhodkov zavoda od 1. 1. do 31. 12. 2015.

Kapitalske prihodke v letu 2015 predstavljajo prihodki od prodaje motornega vozila, pisarniške opreme in računalniške opreme.

⁵⁷ Zavarovalnica Triglav, Zavarovalnica Maribor, d. d., Vzajemna, d. v. z. in Adriatic Slovenica, d. d.

⁵⁸ S konta prihodki od provizij za izvajanje nakazil po sklenjenih pogodbah (zavarovalnice, Slovenske železnice) smo izločili prihodke od Slovenskih železnic (skupaj 4.556 evrov).

⁵⁹ Na podlagi Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07-UPB2 (23/07-popr., 41/07-popr.), 57/12) in ZDVDTP.

2.3.4 Transferni prihodki

Tabela 28: Transferni prihodki

Transferni prihodki	Leto 2015 v evrih	Leto 2014 v evrih	Indeks 15/14
Prejeta sredstva iz državnega proračuna	1.461.104.327	1.606.064.899	91
Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja	1.561.703	1.552.337	101
Prejeta sredstva iz javnih skladov	19.000.000	0	-
Skupaj	1.481.666.030	1.607.617.236	92

Vir: izkaz prihodkov in odhodkov zavoda od 1. 1. do 31. 12. 2015.

2.3.4.1 Prejeta sredstva iz državnega proračuna

Zavod je v letu 2015 največ transfernih prihodkov prejel iz državnega proračuna, in sicer:

- 1.416.532.127 evrov iz državnega proračuna na podlagi 161. in 162. člena ZPIZ-2 (od tega 298.644.713 evrov iz tekočih obveznosti in 1.117.887.414 evrov iz dodatne obveznosti Republike Slovenije do zavoda);
- 28.906.889 evrov od MDDSZ, ki plačuje prispevke delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje od starševskih nadomestil;
- 15.665.311 evrov od Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, ki plačuje prispevke delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje od nadomestil za čas brezposelnosti.

Republika Slovenija v skladu s 161. členom ZPIZ-2 zagotavlja sredstva iz državnega proračuna za pokrivanje obveznosti obveznega zavarovanja, ki nastanejo zaradi priznavanja ali odmere pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja pod posebnimi pogoji oziroma zaradi izpada prispevkov. Zavod je v letu 2015 iz državnega proračuna prejel 298.644.713 evrov (12 mesečnih akontacij v skupnem znesku 270.000.000 evrov ter poračun tekočih obveznosti Republike Slovenije za leto 2014 v znesku 28.644.713 evrov). Zavod je v skladu s 162. členom ZPIZ-2 iz državnega proračuna prejel 1.117.887.414 evrov iz dodatnih obveznosti Republike Slovenije za pokrivanje razlike med prihodki zavoda iz prispevkov in drugih virov ter odhodki zavoda.

2.3.4.2 Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja

Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (1.561.703 evre) so prispevki delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje od nadomestil plač iz invalidskega zavarovanja zaradi bolezenske odsotnosti nad 30 dni, ki jih ZZZS neposredno izplačuje upravičencem.

2.3.4.3 Prejeta sredstva iz javnih skladov

Prejeta sredstva iz javnih skladov se nanašajo na letno nakazilo Kapitalske družbe, d. d. v znesku 19.000.000 evrov na podlagi Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015⁶⁰ (v nadaljevanju: ZIPRS1415) in Pogodbe o pokrivanju obveznosti Kapitalske družbe, d. d. do Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije v letu 2015.

⁶⁰ Uradni list RS, št. 101/13, 38/14, 84/14, 95/14, 14/15, 46/15, 55/15.

2.3.5 Prejeta sredstva iz Evropske unije

Zavod je v letu 2015 izkazal 6.825 evrov prejetih sredstev iz Evropske unije, ki se nanašajo na povračilo izdatkov Evropske komisije. V letu 2015 ni bilo prihodkov od prenosa pravic iz sistema Evropske unije po Zakonu o prenosu pokojninskih pravic⁶¹.

2.3.6 Tekoči odhodki

Tabela 29: Tekoči odhodki

Tekoči odhodki	Leto 2015 v evrih	Leto 2014 v evrih	Indeks 15/14
Plače in drugi izdatki za zaposlene	18.035.589	18.631.284	97
Prispevki delodajalcev za socialno varnost	2.602.663	2.726.185	95
Izdatki za blago in storitve	13.668.516	14.581.000	94
Skupaj	34.306.768	35.938.469	95

Vir: izkaz prihodkov in odhodkov zavoda od 1. 1. do 31. 12. 2015.

2.3.6.1 Plače in drugi izdatki za zaposlene

Odhodki za plače in druge izdatke zaposlenim so v letu 2015 predstavljali 53 odstotkov tekočih odhodkov. V zavodu je bilo na dan 31. 12. 2015 zaposlenih 828 javnih uslužbencev, od teh je 41 javnih uslužbencev, ki se ne štejejo v realizacijo kadrovskega načrta, saj so bili zaposleni zaradi nadomeščanja odsotnih javnih uslužbencev oziroma popolnitve do polnega delovnega časa delno ali invalidsko upokojenih. V letu 2015 se je na novo zaposlilo 24 javnih uslužbencev, z delom jih je prenehalo 29.

Tabela 30: Plače in drugi izdatki za zaposlene

Plače in drugi izdatki za zaposlene	Leto 2015 v evrih	Leto 2014 v evrih	Indeks 15/14
Plače in dodatki	15.786.240	16.528.050	96
Regres za letni dopust	304.149	306.543	99
Povračila in nadomestila za prevoz in prehrano	1.447.076	1.467.471	99
Sredstva za delovno uspešnost	77.194	69.094	112
Sredstva za nadurno delo	278.507	65.137	428
Drugi izdatki zaposlenim	142.423	194.989	73
Skupaj	18.035.589	18.631.284	97

Vir: izkaz prihodkov in odhodkov zavoda od 1. 1. do 31. 12. 2015.

⁶¹ Uradni list RS, št. 34/10.

Odhodki za plače in druge izdatke zaposlenim so se v primerjavi z letom 2014 zmanjšali za 595.695 evrov oziroma za 3 odstotke predvsem zaradi v februarju in decembru 2014 izvedenega izplačila za odpravo tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah na podlagi Zakona o načinu izplačila razlike v plači zaradi odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah javnih uslužbencev⁶². Večji so bili izdatki za plačilo delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela pri opravljanju rednih delovnih nalog (za 8.100 evrov oziroma 12 odstotkov) in nadurnega dela (za 213.370 evrov oziroma 328 odstotkov) predvsem zaradi opravljenega nadurnega dela, povezanega z izvedbo odločbe Ustavnega Sodišča Republike Slovenije⁶³. V letu 2015 so bile osnovne plače izkazane v znesku 11.829.727 evrov, nadomestila plač v znesku 2.915.018 evrov in dodatki v znesku 1.041.495 evrov.

Regres za letni dopust je bil v letu 2015 izplačan v skupnem znesku 304.149 evrov, kar je za odstotek manj kot leto poprej. Izdatki za plačilo prehrane med delom so bili približno enaki kot leto poprej, izdatki za plačilo prevoza na delo in z dela so bili nižji za 21.179 evrov oziroma 2 odstotka.

Za druge izdatke zaposlenim je zavod v letu 2015 porabil 142.423 evrov. Izdatki so bili za 52.566 evrov oziroma 27 odstotkov manjši kot v letu poprej predvsem zaradi v letu 2014 izkazanih zamudnih obresti od izplačane odprave tretje četrtine nesorazmerij, večji so bili izdatki za odpravnine (za 32.049 evrov oziroma 39 odstotkov) in jubilejne nagrade (za 2.685 evrov oziroma 11 odstotkov).

2.3.6.2 Prispevki delodajalcev za socialno varnost

Prispevki delodajalcev za socialno varnost v znesku 2.602.663 evrov so se nanašali predvsem na prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (1.379.911 evrov) ter na prispevke za zdravstveno zavarovanje (1.146.225 evrov). Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja na podlagi Zakona o kolektivnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za javne uslužbence⁶⁴ so znašale 50.006 evrov, kar je za 45 odstotkov manj kot leto poprej.

⁶² Uradni list RS, št. 100/13.

⁶³ Št. U-I-239/14-10 (Up-1169/12-24) z dne 26. 3. 2015, objavljena v Uradnem listu RS, št. 30/15. Ustavno sodišče je z omenjeno odločbo odločilo, da mora zavod v roku 60 dni po objavi te odločbe, torej najkasneje do 29. 6. 2015, ponovno odmeriti pokojnino zavarovancem oziroma uživalcem pokojnine, za katere je v postopkih revizije že ugotovil, da so bile delnice za notranji odkup vplačane z delom plače, ki se upošteva v pokojninsko osnovo, pa ta del plače ni bil vštet zaradi protiustavne četrte alineje 46. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 12/92, 5/94, 7/96, 54/98). Zavarovanci oziroma uživalci pokojnine, pri katerih revizija ni bila opravljena, pa lahko v tem roku zahtevajo revizijo podatkov o plačah in pokojninskih osnovah za obdobje, v katerem so bile vplačane delnice za notranji odkup, ter ponovno odmero pokojnine na podlagi ugotovitev revizije.

⁶⁴ Uradni list RS, št. 126/03, 32/15.

2.3.6.3 Izdatki za blago in storitve

Tabela 31: Izdatki za blago in storitve

Izdatki za blago in storitve	Leto 2015 v evrih	Leto 2014 v evrih	Indeks 15/14
Pisarniški in splošni material ter storitve	2.467.336	2.519.878	98
Posebni material in storitve	19.380	16.909	115
Energija, voda, komunalne storitve, komunikacije	5.254.008	5.738.828	92
Prevozní stroški in storitve	40.730	71.989	57
Izdatki za službena potovanja	75.244	76.722	98
Tekoče vzdrževanje	2.004.749	2.088.261	96
Poslovne najemnine in zakupnine	559.942	936.795	60
Kazni in odškodnine	123.782	84.832	146
Drugi operativni odhodki	3.123.345	3.046.786	103
Skupaj	13.668.516	14.581.000	94

Vir: izkaz prihodkov in odhodkov zavoda od 1. 1. do 31. 12. 2015.

Zavod je v letu 2015 izdatke za blago in storitve izkazal v znesku 13.668.516 evrov (40 odstotkov tekočih odhodkov), kar je za 6 odstotkov manj kot leto poprej. Največ izdatkov se je nanašalo na porabljeno energijo, vodo, komunalne storitve in komunikacije (38 odstotkov) ter druge operativne odhodke (23 odstotkov), ki so obsegali predvsem plačila avtorskih honorarjev, storitev plačilnega prometa, stroškov sodnih postopkov, plačila za rekreativne, športne in kulturne dejavnosti upokojencev in delovnih invalidov ter plačila dela prek študentskega servisa.

Izdatki za *pisarniški in splošni material ter storitve* so se v letu 2015 glede na leto poprej zmanjšali za 2 odstotka. Izdatki so se nanašali predvsem na:

- povračilo za delo ZZZS – za opravljene storitve prijavno-odjavnih in drugih del (803.726 evrov),
- storitve informacijske podpore uporabnikom (292.097 evrov),
- storitve varovanja zgradb in prostorov (397.336 evrov),
- čistilni material in storitve (344.921 evrov),
- stroške pisarniškega materiala in storitev (218.332 evrov),
- založniške in tiskarske storitve ter stroške fotokopiranja (182.042 evrov),
- računalniške storitve (140.577 evrov),
- drugi splošni material in storitve (39.214 evrov) ter
- časopise, revije, knjige in strokovno literaturo (25.733 evrov).

Izdatki za *posebni material in storitve* (19.380 evrov) so se v letu 2015 glede na leto poprej povečali predvsem zaradi večjih stroškov zdravstvenih pregledov zaposlenih (15.005 evrov) po Zakonu o varnosti in zdravju pri delu⁶⁵.

⁶⁵ Uradni list RS, št. 43/11.

Izdatki za *energijo, vodo, komunalne storitve in komunikacije* (5.254.008 evrov) so se v letu 2015 glede na leto poprej zmanjšali za 8 odstotkov predvsem zaradi manjših poštnih stroškov za dostavo gotovine (denarnih nakaznic), ki so se glede na preteklo leto zmanjšali za 151.914 evrov. Manjši so bili tudi izdatki za poštnino in kurirske storitve (za 101.294 evrov), drugi poštni stroški – obvestila upokojencem (za 134.952 evrov) ter telefon, faks, elektronsko pošto (za 98.118 evrov). Izdatki so se nanašali na:

- poštne stroške za dostavo gotovine – denarne nakaznice (3.455.496 evrov),
- poštnino in kurirske storitve (728.149 evrov),
- druge poštne stroške – obvestila upokojencem (504.651 evrov),
- električno energijo (277.081 evrov),
- telefon, faks, elektronsko pošto (77.021 evrov),
- porabo kuriv in stroške ogrevanja ter porabo druge energije (156.119 evrov),
- vodo in komunalne storitve (28.566 evrov),
- odvoz smeti (15.120 evrov) ter
- druge poštne stroške – dostava upokojenskih kartic (11.805 evrov).

Prevozni stroški in storitve (40.730 evrov) so se nanašali predvsem na stroške goriv in maziv za prevozna sredstva (13.735 evrov), vzdrževanja in popravil vozil (12.732 evrov), zavarovalnih premij za motorna vozila (6.579 evrov) ter na druge prevozne in transportne stroške (5.905 evrov).

Med *izdatki za službena potovanja* (75.244 evrov) so bili največji stroški prevoza v državi – kilometrina (37.609 evrov).

Izdatki za *tekoče vzdrževanje* (2.004.749 evrov) so bili v primerjavi z letom poprej manjši za 4 odstotke predvsem zaradi manjših stroškov tekočega vzdrževanja komunikacijske opreme, ki so se glede na predhodno leto znižali za 122.490 evrov. Izdatki so se nanašali predvsem na vzdrževanje:

- licenčne programske opreme (906.923 evrov),
- strojne računalniške opreme (401.445 evrov),
- komunikacijske opreme (192.856 evrov),
- druge opreme⁶⁶ (150.367 evrov) in
- poslovnih objektov (109.023 evrov).

Med izdatki za *poslovne najemnine in zakupnine* (559.942 evrov) so bili v letu 2015 izkazani predvsem izdatki za najem programske računalniške opreme (246.415 evrov), ki so bili v primerjavi z letom poprej manjši za 59 odstotkov. Med poslovne najemnine in zakupnine spadajo tudi najemnine komunikacijske opreme in podatkovnih vodov (193.496 evrov), najemnine in zakupnine za poslovne in druge objekte (17.567 evrov), nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča (v nadaljevanju: NUSZ); in sicer 69.972 evrov) ter druge najemnine, zakupnine in licenčnine (32.293 evrov).

Zavod je v letu 2015 izdatke za *kazni in odškodnine* izkazal v znesku 123.782 evrov, kar je za 46 odstotkov več kot v letu poprej. Nanašali so se na odškodnine (75.016 evrov), izplačane na podlagi pravnomočnih sodb, in druge odškodnine in kazni (48.766 evrov), ki so se glede na predhodno leto povečale za 43.606 evrov.

⁶⁶ Vzdrževanje druge opreme se nanaša predvsem na vzdrževanje fotokopirnih strojev, računskih strojkov, dvigal, klim, požarnih sistemov in varnostnih sistemov.

Med *drugimi operativnimi odhodki* (3.123.345 evrov) so bila v letu 2015 izkazana predvsem plačila avtorskih honorarjev v znesku 1.612.833 evrov ter storitev plačilnega prometa v znesku 326.790 evrov. Avtorski honorarji, plačani izvedencem za delo v invalidskih komisijah, so bili v primerjavi z letom poprej višji za 10 odstotkov zaradi na novo določenih normativov v skladu s spremembami in dopolnitvami Pravilnika o organizaciji in načinu delovanja izvedenskih organov Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije⁶⁷. Plačila storitev organizacijam, pooblaščenim za plačilni promet, so bila manjša za 62.681 evrov oziroma za 16 odstotkov. Ostali drugi operativni odhodki se nanašajo predvsem na:

- ostale operativne odhodke (373.379 evrov),
- stroške sodišč v sodnih postopkih (270.143 evrov),
- plačila za delo prek študentskega servisa (178.472 evrov),
- sodne stroške – storitve odvetnikov, notarjev, sodnih tolmačev (167.005 evrov),
- plačila bančnih storitev (71.400 evrov),
- izdatke za strokovna izobraževanja zaposlenih (53.173 evrov),
- izdatke za sejnine udeležencem sveta zavoda (28.577 evrov) in
- plačila po podjemnih pogodbah (26.285 evrov).

2.3.7 Tekoči transferi

Teoči transferi so v letu 2015 predstavljali 99 odstotkov celotnih odhodkov zavoda. V primerjavi z letom poprej so se povečali za 0,2 odstotka predvsem zaradi izplačanih višjih letnih dodatkov v skladu z ZIPRS1415. Največji del tekočih transferov predstavljajo transferi posameznikom in gospodinjstvom (92 odstotkov).

Tabela 32: Tekoči transferi

Teoči transferi	Leto 2015 v evrih	Leto 2014 v evrih	Indeks 15/14
Transferi posameznikom in gospodinjstvom	4.569.688.089	4.557.824.325	100
Transferi neprofitnim organizacijam	745.325	687.724	108
Drugi teoči domači transferi	376.990.431	378.003.060	100
Teoči transferi v tujino	758.515	1.166.723	65
Skupaj	4.948.182.360	4.937.681.832	100

Vir: izkaz prihodkov in odhodkov zavoda od 1. 1. do 31. 12. 2015.

⁶⁷ Pravilnik velja od 31. 1. 2015.

2.3.7.1 Transferi posameznikom in gospodinjstvom

Tabela 33: Transferi posameznikom in gospodinjstvom

Transferi posameznikom in gospodinjstvom	Leto 2015 v evrih	Leto 2014 v evrih	Indeks 15/14
Transferi za zagotavljanje socialne varnosti	220.591.240	112.099.737 ⁶⁸	197
Pokojnine	4.197.430.135	4.288.143.803 ⁶⁹	98
Nadomestila plač	151.657.998	157.571.360	96
Štipendije	1.859	2.905	64
Drugi transferi posameznikom	6.857	6.520	105
Skupaj	4.569.688.089	4.557.824.325	100

Vir: izkaz prihodkov in odhodkov zavoda od 1. 1. do 31. 12. 2015.

2.3.7.1.1 Transferi za zagotavljanje socialne varnosti

Transferi za zagotavljanje socialne varnosti so bili v letu 2015 zaradi spremembe pravilnika EKN za 97 odstotkov višji kot leto poprej⁷⁰. Če bi sprememba pravilnika EKN veljala tudi za leto 2014, bi bili transferi za zagotavljanje socialne varnosti višji za 10 odstotkov, predvsem zaradi izplačanih višjih letnih dodatkov. Zavod med transferi izkazuje:

- dodatek za pomoč in postrežbo (79.058.374 evrov);
- invalidnine za telesno okvaro (31.590.181 evrov);
- letne dodatke k pokojninam (107.492.717 evrov);
- dodatke k pokojninam, uveljavljenim v tujini in dodatke do minimalne pokojnine, nakazane v tujino (2.382.730 evrov) ter
- preživnine (67.238 evrov).

⁶⁸ Če bi sprememba pravilnika EKN veljala tudi za leto 2014, bi transferi za zagotavljanje socialne varnosti v letu 2014 znašali 201.152.726 evrov.

⁶⁹ Če bi sprememba pravilnika EKN veljala tudi za leto 2014, bi pokojnine v letu 2014 znašale 4.199.090.814 evrov.

⁷⁰ V letu 2014 so bili nekateri dodatki za pomoč in postrežbo (1.155.598 evrov), nekatere invalidnine za telesno okvaro (653.160 evrov), oskrbnine (14.682 evrov) ter vsi letni dodatki (87.229.549 evrov) evidentirani na kontih pokojnin. Po spremembi pravilnika EKN se ti izdatki evidentirajo na kontih transferov za zagotavljanje socialne varnosti.

2.3.7.1.2 Pokojnine

Tabela 34: Pokojnine

Pokojnine	Leto 2015 v evrih	Leto 2014 v evrih	Indeks 15/14
Starostne pokojnine	3.116.302.000	3.090.166.104	101
Invalidske pokojnine	457.450.890	468.940.181	98
Družinske in vdovske pokojnine	425.672.727 ⁷¹	434.699.460	98
Pokojnine po Zakonu o starostnem zavarovanju kmetov ⁷²	1.418.770	1.949.021	73
Vojaške pokojnine	26.665.537	33.468.952	80
Pokojnine, uveljavljene v drugih državah naslednicah Socialistične federativne republike Jugoslavije	0	6.208	0
Pokojnine, nakazane v tujino	169.916.100 ⁷³	171.681.917	99
Letni dodatek upokojujencev	0	87.229.549	0
Druge pokojnine	4.111	2.411	171
Skupaj	4.197.430.135	4.288.143.803	98

Vir: izkaz prihodkov in odhodkov zavoda od 1. 1. do 31. 12. 2015.

Odhodki za pokojnine v letu 2015 so bili zaradi spremembe pravilnika EKN manjši za 90.713.668 evrov oziroma 2,1 odstotka. Če bi sprememba pravilnika EKN veljala tudi za leto 2014, bi se odhodki za pokojnine znižali za 1.660.679 evrov oziroma 0,04 odstotka predvsem zaradi manjših odhodkov za družinske, invalidske, vojaške in kmečke pokojnine (zmanjšanje povprečnega števila uživalcev teh pokojnin) ter učinka uveljavljenih določb Zakona o odpravi posledic razveljavitve drugega, tretjega in četrtega odstavka 143. člena Zakona za uravnoteženje javnih financ⁷⁴ v letu 2014.

Največji delež med pokojninami so predstavljale starostne (76 odstotkov), sledile pa so invalidske pokojnine (12 odstotkov).

V letu 2015 je bilo povprečno število uživalcev vseh vrst pokojnin 615.056 (od tega 612.018 uživalcev iz obveznega zavarovanja) oziroma 0,5 odstotka več kot leto poprej. Povprečno število uživalcev starostnih in delnih starostnih ter vdovskih pokojnin se je povečalo, medtem ko se je povprečno število uživalcev družinskih, invalidskih, vojaških in kmečkih pokojnin zmanjšalo.

⁷¹ Družinske pokojnine (182.038.993 evrov), vdovske pokojnine (243.633.734 evrov).

⁷² Uradni list SRS, št. 13/72, 26/73, 45/73, 29/75, 14/77, 30/79, 27/83.

⁷³ Pokojnine, nakazane v tujino, se nanašajo na starostne (80.844.112 evrov), invalidske (31.912.089 evrov), družinske (19.745.141 evrov), vdovske (36.267.244 evrov) in vojaške pokojnine (1.147.514 evrov).

⁷⁴ Uradni list RS, št. 47/13.

Tabela 35: Povprečno število uživalcev glede na vrsto pokojnine od leta 2011 do leta 2015

Vrsta pokojnine	Leto 2011	Leto 2012	Leto 2013	Leto 2014	Leto 2015
Starostna pokojnina	386.263	401.642	417.916	426.083	431.745
Delna starostna pokojnina	352	398	492	674	800
Invalidska pokojnina	90.219	89.384	88.361	87.250	85.749
Družinska pokojnina	54.409	52.069	51.870	48.781	44.904
Vdovska pokojnina	38.708	41.915	43.672	46.097	48.820
<i>Skupaj I</i>	<i>569.951</i>	<i>585.408</i>	<i>602.311</i>	<i>608.885</i>	<i>612.018</i>
Vojaška pokojnina	3.248	3.082	2.911	2.750	2.588
Pokojnine po Zakonu o starostnem zavarovanju kmetov	1.350	1.067	821	620	447
Akontacije pokojnin	11	5	5	3	3
<i>Skupaj II</i>	<i>4.609</i>	<i>4.154</i>	<i>3.737</i>	<i>3.373</i>	<i>3.038</i>

Opomba: Skupaj I – pokojnine iz obveznega zavarovanja, Skupaj II – pokojnine po posebnih zakonih in predpisih izven sistema obveznega zavarovanja.

Vir: podatki zavoda.

Število zavarovancev je v letih od 2006 do 2008 in v letu 2015 v povprečju raslo hitreje kot je naraščalo število upokojencev. V letu 2008 je bilo doseženo največje povprečno število zavarovancev do tedaj (904.084). V letih od 2009 do 2014 se je število zavarovancev zmanjševalo in v letu 2014 doseglo število 831.839, v letu 2015 pa se je povečalo na 840.588. Razmerje med zavarovanci in upokojenci iz obveznega zavarovanja je v letu 2015 ostalo glede na leto 2014 nespremenjeno in sicer 1,37 (1,38 v letu 2013, 1,46 v letu 2012). Povprečna mesečna pokojnina (brez akontacije dohodnine)⁷⁵, izplačana v letu 2015, je znašala 564,37 evra (566,52 evra v letu 2014).

Zneski najnižje in najvišje pokojninske osnove ter zgornje meje za izplačilo dela vdovske pokojnine, uveljavljene od 1. 1. 2015, določeni s sklepom sveta zavoda z dne 17. 3. 2015⁷⁶, so bili naslednji:

- najnižja pokojninska osnova 769,19 evra oziroma 563,05 evra, če je bila pokojnina odmerjena na podlagi 3. odstavka 390. člena ZPIZ-2,
- najvišja pokojninska osnova 3.076,76 evra oziroma 2.252,19 evra, če je bila pokojnina odmerjena na podlagi 3. odstavka 390. člena ZPIZ-2,
- najnižja pokojnina 199,99 evra,
- limit za izplačilo dela vdovske pokojnine 90 evrov in 1.761,45 evra za skupno izplačilo lastne in dela vdovske pokojnine.

Pokojnine in drugi prejemki se v letu 2015 v skladu z ZIPRS1415 niso usklajevali.

⁷⁵ V letu 2015 so bile obdavčene pokojnine nad 1.095 evri z upoštevanjem splošne in pokojninske olajšave.

⁷⁶ Uradni list RS, št. 23/15.

2.3.7.1.3 Nadomestila plač

Nadomestila plač iz invalidskega zavarovanja so v letu 2015 znašala 151.657.998 evrov⁷⁷. V primerjavi z letom 2014 so bila izplačila nižja za 4 odstotke predvsem zaradi zmanjšanja povprečnega števila uživalcev nadomestil, zlasti upravičencev do nadomestila plače za čas čakanja na razporeditev na drugo delovno mesto (za 10 odstotkov). Nanašala so se na nadomestila:

- za obdobje čakanja na razporeditev na drugo delovno mesto (44.199.846 evrov),
- zaradi dela s skrajšanim delovnim časom – delna invalidska pokojnina (47.092.522 evrov),
- za invalidnost (36.750.909 evrov),
- zaradi dela s skrajšanim delovnim časom (12.406.447 evrov),
- zaradi manjše plače na drugem delovnem mestu (7.893.770 evrov),
- za dobo poklicne rehabilitacije (2.034.814 evrov) in
- začasno nadomestilo (1.279.690 evrov).

2.3.7.2 Transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam

Transferi nepridobitnim organizacijam so bili v letu 2015 izkazani v znesku 745.325 evrov, kar je 8 odstotkov več kot leto poprej predvsem zaradi večjih izdatkov za storitve zavodov za usposabljanje invalidov ter večjih stroškov za prilagoditve prostorov in delovnih sredstev. Nanašali so se na plačila javnim zavodom ali zasebnim institucijam za stroške šolanja in usposabljanja invalidov za delo (410.589 evrov), potnih stroškov in stroškov nastanitvev (106.569 evrov), stroške storitev izvajalcev s področja poklicne rehabilitacije (128.028 evrov), sofinanciranje programov usposabljanja delovnih invalidov (22.587 evrov), stroške učnih pripomočkov (27.744 evrov), stroške adaptacij in prilagoditev delovnih mest (25.552 evrov) in stroške prilagoditve prostorov in delovnih sredstev (24.256 evrov).

2.3.7.3 Drugi tekoči domači transferi

Zavod je med *drugimi tekočimi domačimi transferi* (transferi v sklade socialnega zavarovanja) izkazal plačila prispevkov ZZZS za obvezno zdravstveno zavarovanje upokojenecv in od nadomestil plač iz invalidskega zavarovanja v znesku 376.990.431 evrov, kar je za 1.012.629 evrov manj kot leto poprej. Marca 2015 je bila objavljena nekoliko višja povprečna letna stopnja davka in prispevkov za leto 2014, ki je vplivala na zvišanje količnika za obrutenje pokojnin (1,53186). Število nakazil v druge države naslednice Socialistične federativne republike Jugoslavije se je v letu 2015 (kot že leto poprej) povečevalo, medtem ko se prispevek za obvezno zdravstveno zavarovanje ni povečal, ker je večina na novo priznanih pokojnin odmerjenih v sorazmernem delu in zavod tega prispevka ne plačuje, ker so upravičenci zdravstveno zavarovani iz sorazmernega dela pokojnine v svoji matični državi. Drugi tekoči domači transferi so se glede na predhodno leto znižali predvsem zaradi manjših odhodkov za pokojnine in nadomestila iz invalidskega zavarovanja.

2.3.7.4 Tekoči transferi v tujino

Zavod je v letu 2015 izkazal 758.515 evrov *drugih tekočih transferov v tujino* (za 408.208 evrov manj kot leto poprej). Nanašali so se na prenos pokojninskih pravic iz Republike Slovenije v sistem Evropske unije na podlagi Zakona o prenosu pokojninskih pravic. Pravice na tej podlagi je v letu 2015 uveljavilo 15 zavarovancev (leto poprej 27). Osebe, ki se zaposlijo pri institucijah, organih, uradih ali agencijah

⁷⁷ Sprememba pravilnika EKN se je odražala zgolj znotraj tega podkonta.

Evropske unije in so upravičene do prenosa kapitalizirane vrednosti pokojninskih pravic, od zavoda zahtevajo prenos svojih pokojninskih pravic v sistem Evropske unije⁷⁸.

2.3.8 Investicijski odhodki

Tabela 36: Investicijski odhodki

Investicijski odhodki	Leto 2015 v evrih	Leto 2014 v evrih	Indeks 15/14
Nakup prevoznih sredstev	44.990	0	-
Nakup opreme	937.381	1.180.839	79
Nakup drugih osnovnih sredstev	4.555	11.870	38
Novogradnje, rekonstrukcije in adaptacije	2.114	345.087	-
Investicijsko vzdrževanje in obnove	260.800	250.977	104
Nakup nematerialnega premoženja	309.327	2.290.380	14
Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor in investicijski inženiring	6.751	20.546	33
Skupaj	1.565.918	4.099.699	38

Vir: izkaz prihodkov in odhodkov zavoda od 1. 1. do 31. 12. 2015.

Investicijski odhodki so se v letu 2015 v primerjavi z letom poprej zmanjšali za 62 odstotkov predvsem zaradi manjših nakupov nematerialnega premoženja.

Zavod je v letu 2015 izkazal 937.381 evrov investicijskih odhodkov za *nakup opreme*, kar je za 21 odstotkov manj kot v letu poprej. V letu 2015 je zavod kupil naslednjo opremo:

- strežnike in diskovne sisteme (864.768 evrov),
- pisarniško in drugo pohištvo (34.447 evrov),
- opremo za hlajenje in ogrevanje (4.717 evrov),
- aktivno mrežno in komunikacijsko opremo (2.342 evrov),
- opremo za varovanje, drugo opremo in napeljave (23.873 evrov),
- pasivno mrežno in komunikacijsko opremo (7.234 evrov).

Odhodki za vzdrževanje in obnove so se v letu 2015 povečali za 9.823 evrov glede na leto poprej in so se nanašali predvsem na obnovitvena dela na centrali v Ljubljani (sanacije klima komor in hladilnih stolpov), obnovitvena dela v OE Koper (plačilo sorazmernega deleža investicijsko-vzdrževalnih del) in obnovo zavodovih počitniških objektov.

⁷⁸ Upravičenec, ki je že opravil prenos pokojninskih pravic iz Republike Slovenije v pokojninski sistem Evropske unije, lahko ponovno opravi prenos nazaj v pokojninski sistem Republike Slovenije (vrnjena prenosna vrednost). Upravičenec ponovno pridobi pravice, ki jih je imel pred prenosom (zavarovalna doba, plače, ki se upoštevajo od osnove za odmero pokojnine), pridobi pa tudi zavarovalno dobo za obdobje zaposlitve v institucijah Evropske unije.

2.4 Izkaz računa finančnih terjatev in naložb

V izkazu računa finančnih terjatev in naložb se izkazujejo vsa prejeta sredstva od vrnjenih posojil, od prodaje kapitalskih vlog in vsa sredstva danih posojil ter za nakup kapitalskih naložb. Zavod je v letu 2015 prejela vračila v preteklosti danih stanovanjskih posojil (nazadnje leta 1999) izkazal v znesku 44.374 evrov. V primerjavi z letom poprej so bila vračila manjša za 14.329 evrov.

Tabela 37: Izkaz računa finančnih terjatev in naložb

	Leto 2015 v evrih	Leto 2014 v evrih	Indeks 15/14
<i>Prejeta vračila danih posojil in prodaja kapitalskih deležev</i>	44.374	58.703	76
Prejeta vračila danih posojil	44.374	58.703	76
<i>Dana posojila in povečanje kapitalskih deležev</i>	0	0	-
Prejeta minus dana posojila in spremembe kapitalskih deležev	44.374	58.703	76

Vir: izkaz računa finančnih terjatev in naložb zavoda od 1. 1. do 31. 12. 2015.

2.5 Izkaz računa financiranja

V izkazu računa financiranja so predstavljeni podatki o povečanju sredstev na računu v znesku 44.374 evrov. Znesek predstavlja razliko med prejetimi in danimi posojili, izkazanimi v računu finančnih terjatev in naložb.

Tabela 38: Izkaz računa financiranja

Izkaz računa financiranja	Leto 2015 v evrih	Leto 2014 v evrih	Indeks 15/14
<i>Zadolževanje</i>	0	0	-
Domače zadolževanje	0	0	-
<i>Odplačila dolga</i>	0	0	-
Odplačila domačega dolga	0	0	-
<i>Neto zadolževanje</i>	0	0	-
Povečanje sredstev na računih	44.374	58.703	76

Vir: izkaz računa financiranja zavoda od 1. 1. do 31. 12. 2015.

3. PRAVILNOST POSLOVANJA V LETU 2015

3.1 Obrazložitev revizije

Pri reviziji pravilnosti poslovanja zavoda smo preverjali skladnost poslovanja s predpisi in usmeritvami na naslednjih področjih:

- obračunavanje in izplačevanje plač in drugih izdatkov zaposlenim,
- obračunavanje in izplačevanje tekočih transferov,
- izvajanje postopkov javnega naročanja in
- opravljanje storitev na podlagi avtorskih pogodb.

Pri presoji skladnosti poslovanja s predpisi na področju plač in drugih izdatkov za zaposlene smo upoštevali predpise in notranje akte, ki urejajo posamezno področje. Pri tem smo izhajali iz določb Zakona o sistemu plač v javnem sektorju⁷⁹, Zakona o javnih uslužbencih⁸⁰, Zakona o delovnih razmerjih⁸¹, Zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leto 2015, Zakona o interventnih ukrepih⁸², Zakona o dodatnih interventnih ukrepih za leto 2012⁸³, Zakona za uravnoteženje javnih financ⁸⁴, Kolektivne pogodbe za javni sektor⁸⁵, Kolektivne pogodbe Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije⁸⁶ in Kolektivne pogodbe za dejavnost obvezne socialne varnosti – tarifni del⁸⁷, pravilnika o sistemizaciji delovnih mest ter drugih podzakonskih predpisov za področje plač in drugih prejemkov zaposlenih.

Pravilnost tekočih transferov smo presojali na podlagi ZPIZ-2, ZPIZ-1, ZMEPIZ-1 ter drugih predpisov, ki urejajo to področje. Preverili smo, ali so bile pravice iz sistema obveznega zavarovanja dodeljene na pravičen način, dejanskim upravičencem in izplačane v pravilnem znesku v skladu s predpisi ter ali zavod v matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki so pravico pridobili predvsem v letu 2015, vodi z zakonom predpisane podatke.

⁷⁹ Uradni list RS, št. 108/09-UPB13, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 46/13, 50/14, 82/15.

⁸⁰ Uradni list RS, št. 63/07-UPB3, 65/08.

⁸¹ Uradni list RS, št. 21/13 (78/13-popr.).

⁸² Uradni list RS, št. 94/10.

⁸³ Uradni list RS, št. 110/11, 43/12.

⁸⁴ Uradni list RS, št. 40/12, 105/12, 85/14, 95/14, 90/15, 102/15.

⁸⁵ Uradni list RS, št. 57/08.

⁸⁶ Prečiščeno besedilo z dne 22. 11. 2000 in spremembe ter dopolnitve: Aneks št. 7 z dne 18. 9. 2001, Aneks št. 8 z dne 19. 5. 2008, Aneks št. 9 z dne 25. 3. 2009 in Aneks št. 10 z dne 19. 6. 2012.

⁸⁷ Uradni list RS, št. 60/08.

Pravilnost poslovanja na področju drugih tekočih transferov⁸⁸ smo preverili hkrati s preizkušanjem podatkov iz računovodskih izkazov.

Pri presoji pravilnosti izdatkov za blago, storitve ter investicijskih odhodkov smo upoštevali določbe Zakona o javnem naročanju⁸⁹ (v nadaljevanju: ZJN-2), Pravilnika o postopku za naročanje, nabavo, prevzem in predajo blaga, storitev ter gradenj v zavodu, veljavnega do 11. 3. 2015, in Pravilnika o postopku za naročanje in prevzem blaga, storitev ter gradenj v zavodu, veljavnega od 12. 3. 2015. Pri storitvah na podlagi avtorskih pogodb smo preverili predvsem, ali so bile sklenjene v skladu z določili Zakona o delovnih razmerjih in Zakona za uravnoteženje javnih financ.

Pri presoji ravnanj zavoda pri upravljanju s premoženjem smo upoštevali predvsem določbe Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti⁹⁰ ter Uredbo o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti⁹¹ (v nadaljevanju: uredba o stvarnem premoženju). Na podlagi odločb FURS smo preverili pravilnost plačevanja NUSZ.

3.2 Plače in drugi izdatki za zaposlene

Stroški za plače in druge izdatke zaposlenim so v letu 2015 znašali 18.035.589 evrov in so se v primerjavi z letom poprej zmanjšali za 3 odstotke (povezava s točko 2.3.6.1 tega poročila).

3.3 Tekoči transferi

Zavod je tekoče transfere za leto 2015 izkazal v znesku 4.948.182.360 evrov, od tega pokojnine v znesku 4.197.430.135 evrov (povezava s točko 2.3.7 tega poročila).

3.3.1 Matična evidenca zavarovancev in uživalcev pravic

Zavod je na podlagi 2. člena ZMEPIZ-1 upravljaavec matične evidence. ZMEPIZ-1 predpisuje vodenje zbirk podatkov o zavarovancih, zavezancih in upokojevcih, ki se upoštevajo pri uveljavljanju pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. V skladu z drugim odstavkom 45. člena ZMEPIZ-1 mora biti za osebe v delovnem razmerju prijava podatkov za matično evidenco vložena z dnem nastopa dela po pogodbi o zaposlitvi, vendar najkasneje pred začetkom opravljanja dela⁹². Matična evidenca za posameznega zavarovanca se uvede z vnosom podatkov iz prve prijave v zavarovanje. Prijavno-odjavno službo za obvezno zavarovanje opravlja ZZZS. Zavod beleži tudi prijave v zavarovanja, ki se vlagajo prek sistema e-VEM⁹³. Z nadzorom in revizijo prijav podatkov zavod preverja pravilnost in popolnost podatkov matične evidence, ki jih morajo zavezanci oziroma dajalci podatkov posredovati po ZMEPIZ-1.

⁸⁸ Transferi za zagotavljanje socialne varnosti, transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam, drugi transferi posameznikom in tekoči transferi v tujino.

⁸⁹ Uradni list RS, št. 12/13-UPB5, 19/14.

⁹⁰ Uradni list RS, št. 86/10, 75/12, 50/14, 76/15.

⁹¹ Uradni list RS, št. 34/11, 42/12, 24/13, 10/14.

⁹² Če delavec tega dne iz opravičljivih razlogov ne začne z delom, mora biti prijava vložena najkasneje tistega dne, ki je kot dan nastopa dela dogovorjen v pogodbi o zaposlitvi.

⁹³ Državni portal za podjetja in podjetnike Vse na enem mestu. Elektronsko vlaganje prijav prek tega sistema je s 1. 1. 2016 omogočeno za vse poslovne subjekte v gospodarstvu in negospodarstvu, fizične osebe pa bodo še vedno lahko vložile prijave na predpisanih obrazcih.

3.3.1.1 Matična evidenca zavarovancev

Zavod je v letu 2015 nadaljeval s projektom modernizacije upokojitvenega postopka⁹⁴, katerega cilji so načrtovanje, izdelava ter potrditev poslovnega procesa novega upokojitvenega postopka v okolju za upravljanje poslovnih procesov z vključitvijo aplikativnih rešitev, testiranje ter potrditev celotnega procesa upokojitvenega postopka. Prenova obsega procese reševanja zahtev za vse vrste pokojnin. V upokojitveni postopek bodo vključeni procesi od stopnje, ko strokovni delavec prejme zadevo v reševanje in prenese podatke iz matične evidence zavarovancev, do priznanja pravice z vzpostavitvijo ustreznih evidenc matične evidence uživalcev pravic. Vsi postopki pridobivanja podatkov so dematerializirani in potekajo na način elektronskega poslovanja (projekt UDG⁹⁵). V letu 2015 je bil največji del dejavnosti usmerjen v vključitev procesa priznanja pravice do starostne pokojnine (starostna, predčasna, delna, izplačilo 20 odstotkov predčasne ali starostne pokojnine), vključno z nakazilom prejemka, v projekt UDG.

Zavod je v letih 2014 in 2015 (po prenosu vseh podatkov matične evidence zavarovancev v novo relacijsko bazo v letu 2013) urejal in dopolnjeval podatke matične evidence zavarovancev (projekt MEZ III⁹⁶). Urejeni so bili podatki matične evidence za posamezne zavarovance, predvsem tiste, ki so v letu 2015 izpolnjevali pogoje za informativni izračun starostne oziroma predčasne pokojnine na podlagi 140. člena ZPIZ-2. Zaradi odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije glede notranjega odkupa delnic, so se zamaknile nekatere aktivnosti za urejanje podatkov na ravni posameznega zavezanca.

Pokojninska doba, plača in vplačila prispevkov ter druga dejstva, ki vplivajo na pridobitev in odmero pravic, se upoštevajo pri uveljavljanju pravic po podatkih matične evidence zavarovancev oziroma se pridobijo v fazi upokojitvenega postopka⁹⁷. Podatki matične evidence se naknadno spremenijo, ko je ugotovljeno, da so v matično evidenco vpisani nepravilni, netočni ali nepopolni podatki. Zavod je način preverjanja in ureditev matične evidence zavarovancev ter vnos podatkov, pridobljenih v postopkih uveljavljanja pravic in v postopkih podajanja informativnih izračunov, v matično evidenco zavarovancev uredil tudi z Navodilom o preverjanju in ureditvi matične evidence zavarovancev, ki določa, da se dosje pokojninskega spisa po ureditvi podatkov matične evidence zavarovancev odstopi v oddelek izvajanja zavarovanja, ki v evidenci upokojitvenega postopka prenese podatke matične evidence zavarovancev. Če se v oddelku izvajanja zavarovanja ugotovi, da je podatek vnesen napačno, se dosje vrne v službo za matično evidenco in prispevke, ki na predpisan način vnese pravilen podatek v matično evidenco zavarovancev in dosje vrne v oddelek izvajanja zavarovanja.

Ugotovili smo, da v enem primeru sorazmerni del pokojnine v upokojitvenem postopku ni bil pravilno odmerjen in izplačan zaradi napačno izračunane prištete dobe, v drugem primeru zaradi napačno vpisanih ur nadomestila, v tretjem primeru pa zaradi napačnega odstotka za odmero pokojnine. Poleg tega so bili v treh primerih podatki o urah rednega dela in v osmih primerih podatki o nadomestilu (datum do") v matično evidenco zavarovancev vneseni napačno, vendar na odmerjeno in izplačano pokojnino niso vplivali. Primeri, pri katerih smo ugotovili nepravilnosti, so opisani v nadaljevanju.

⁹⁴ Projekt Modernizacija upokojitvenega postopka na zavodu poteka od julija 2013, zaključil naj bi se predvidoma konec leta 2016.

⁹⁵ Upravljanje z dokumentarnim gradivom.

⁹⁶ Projekt se je zaključil 31. 12. 2015.

⁹⁷ Evidenci upokojitvenega postopka sta datoteki podatki o plači in o pokojninski dobi.

Tabela 39: Podrobnosti napačno izplačanih pokojnin v letu 2015

v evrih			
Uživalec	Vrsta pokojnine	Mesečno	V letu 2015
<i>Preveč</i>			
Uživalec 1 ⁹⁸	Sorazmerni del invalidske pokojnine	82,63	578,41
Uživalec 2 ⁹⁹	Sorazmerni del vdovske pokojnine	5,31	31,86
<i>Premalo</i>			
Uživalec 3 ¹⁰⁰	Sorazmerni del starostne pokojnine	10,96	54,80

Vir: podatki zavoda.

3.3.1.1.a Sorazmerni del invalidske pokojnine ni bil določen v skladu z drugim odstavkom 48. člena v povezavi s 137. členom ZPIZ-2, ker je bil zaradi upoštevanje napačne (predolge) prištete dobe¹⁰¹ odmerjen¹⁰² in izplačan previsoko v mesečnem znesku 82,63 evra¹⁰³, kar predstavlja 46,8 odstotka pravnega zneska pokojnine. Pokojnina je bila v letu 2015 preveč izplačana v znesku 578 evrov.

Ukrep zavoda

Zavod je upravičenki na podlagi 183. člena ZPIZ-2 sorazmerni del invalidske pokojnine na novo odmeril. Nižja pokojnina se izplačuje od prvega dne naslednjega meseca po izdaji nove odločbe (od 1. 8. 2015).

3.3.1.1.b Sorazmerni del vdovske pokojnine ni bil določen v skladu s 60. in 61. členom ZPIZ-2, ker je bil zaradi napačno vnesenega podatka iz obrazca M-4 o urah nadomestila za leto 1991 v podatkovne evidence zavoda, ki vplivajo na izračun pokojninske osnove, odmerjen¹⁰⁴ in izplačan previsoko za 5,31 evra¹⁰⁵ mesečno. Pokojnina je bila v letu 2015 preveč izplačana v znesku 32 evrov.

⁹⁸ V datoteki upokojitvenega postopka je bila vpisana prišteta doba 55 let in 4 mesece namesto pravilno 8 let in 5 mesecev.

⁹⁹ Za leto 1991 je bilo v podatkovni datoteki o plačah vpisano 4.000 ur nadomestil za čas zadržanosti od dela, namesto pravilno 40 ur.

¹⁰⁰ V matični evidenci uživancev pravic je bil vpisan napačen odstotek za odmero, in sicer 58,5 odstotka namesto 61,25 odstotka.

¹⁰¹ Prišteta doba je navidezna doba, ki se prišteje k dejansko dopoljnjeni pokojninski dobi in vpliva na višji odstotek za odmero invalidske pokojnine. Dolžina prištete dobe je odvisna od starosti zavarovanca na dan nastanka invalidnosti.

¹⁰² Odmera sorazmernega dela invalidske pokojnine je bila zaradi napačno izračunane prištete dobe (in skupne pokojninske dobe) v datotekah upokojitvenega postopka napačna, zato je bil napačno izračunan sorazmerni del invalidske pokojnine. Odstotek odmere invalidske pokojnine je znašal 39 odstotkov, pred popravkom 57,25 odstotka.

¹⁰³ Pravilni sorazmerni del invalidske pokojnine znaša 176,56 evra (učinek nove odločbe od 1. 8. 2015), pred popravkom 259,19 evra (s pravico od 1. 10. 2014).

¹⁰⁴ Osnova za odmero sorazmernega dela vdovske pokojnine je bil sorazmerni del predčasne pokojnine umrlega zavarovanca.

¹⁰⁵ Pravilni sorazmerni del vdovske pokojnine znaša 42,76 evra (učinek nove odločbe od 1. 7. 2015), pred popravkom 48,07 evra (s pravico od 1. 7. 2014).

Ukrep zavoda

Zavod je upravičenki na podlagi 183. člena ZPIZ-2 del vdovske pokojnine na novo odmeril. Novo odmerjena (nižja) pokojnina se izplačuje od prvega dne naslednjega meseca po izdaji nove odločbe (od 1. 7. 2015).

3.3.1.1.c Sorazmerni del starostne pokojnine je bil v nasprotju s 37. členom ZPIZ-2 zaradi napačnega odstotka za odmero starostne pokojnine¹⁰⁶ izplačan prenizko za 10,96 evra¹⁰⁷ mesečno. Pokojnina je bila v letu 2015 premalo izplačana v znesku 54,8 evra.

Ukrep zavoda

Zavod je upravičenki na podlagi 183. člena ZPIZ-2 sorazmerni del starostne pokojnine na novo odmeril. Novo odmerjena (višja) pokojnina se izplačuje od 1. 8. 2015.

3.3.1.1.d V treh primerih smo ugotovili, da so bili podatki o plači za ure rednega dela v matični evidenci zavarovancev in/ali podatkovnih datotekah upokojitvenega postopka pri upravičencih, ki so v letu 2015 uveljavili pravico do pokojnine oziroma do dela pokojnine, napačni, vendar niso imeli finančnega učinka. V prvem primeru napačen vnos podatka o urah rednega dela za leto 1982 ni vplival na izračun pokojninske osnove, saj navedeno leto ni bilo zajeto v izračun najugodnejše pokojninske osnove. V drugem primeru je bilo pri odmeri starostne pokojnine upoštevano pravilno število ur rednega dela, ker pa ni bil dodan nalog za zapis podatkov v evidenci upokojitvenega postopka, so ostali napačni podatki iz predhodnega naloga. V tretjem primeru napačen vnos podatka o urah rednega dela za leto 1981 ni vplival na izračun urne postavke za nadomestila, saj zavarovanec v letu 1982 ni bil bolniško odsoten. V osmih primerih je zavod vnesel napačen podatek o nadomestilu ("datum do"), ki pa ni vplival na pokojninsko osnovo, saj se ta izračunava glede na vpisano število ur in znesek. Zavod kot upravljavec matične evidence na podlagi 47. in 48. člena ZMEPIZ-1 ni zagotovil učinkovite kontrole pravilnosti in popolnosti podatkov matične evidence in s tem ni zagotovil pravih, točnih in popolnih podatkov.

3.3.1.2 Matična evidenca uživalcev pravic

Matična evidenca uživalcev pravic iz obveznega zavarovanja je po ZMEPIZ-1 poleg matične evidence zavarovancev, matične evidence o izplačilih prejemkov, registra zavezancev ter evidence o podanih izvedenskih mnenjih, ena od zbirk podatkov matične evidence. Poleg podatkov iz matične evidence zavarovancev vsebuje tudi znesek pokojnine ob priznanju pravice, datum prenehanja pravice, datum prenehanja izplačevanja, datum pričetka ponovnega izplačevanja ter nekatere druge podatke, ki jih zahteva ZMEPIZ-1.

3.3.1.2.a V 173 primerih smo ugotovili, da zavod ni ravnal v skladu s 47. členom ZMEPIZ-1, ki določa, da zavod preveri pravilnost in popolnost podatkov matične evidence, ker podatki v matični evidenci oziroma datoteki uživalcev pravic, ki je v sklopu matične evidence, za leto 2015 niso bili pravilni in popolni. Nepravilnosti, ki niso imele finančnih posledic za uživalce, smo ugotovili v naslednjih primerih:

- v dveh primerih pri uživalcu starostne in vdovske pokojnine ni bil vpisan podatek o enotni matični številki občana;

¹⁰⁶ Sorazmerni del starostne pokojnine je bil odmerjen v višini 58,5 odstotka namesto od višine 61,25 odstotka pokojninske osnove.

¹⁰⁷ S sklepom o popravilu pomote z dne 6. 7. 2016 je bila popravljena odločba z dne 9. 12. 2015, ki je določala pravico do sorazmernega dela starostne pokojnine v znesku 233,17 evra od 1. 8. 2015. Na podlagi omenjenega sklepa upravičenki pripada pravica v višjem znesku, in sicer 244,13 evra od 1. 8. 2015.

- v treh primerih je bila pri uživalcih pokojnin vpisana napačna šifra dajatve;
- v enem primeru pri uživalcu družinske pokojnine ni bil vpisan odstotek za odmero družinske pokojnine;
- v enem primeru pri uživalcu dela vdovske pokojnine ni bil vpisan odstotek za odmero dela vdovske pokojnine;
- v dveh primerih je bil pri uživalcih vdovske pokojnine vpisan napačen odstotek za odmero dela vdovske pokojnine (15 odstotkov namesto 0 odstotka);
- v enem primeru je bil pri uživalcu dela vdovske pokojnine vpisan napačen odstotek povečanja pokojnine (900 odstotkov namesto 0 odstotka);
- v enem primeru je bil pri uživalcu dela vdovske pokojnine vpisan napačen odstotek dodatka za invalidnost (50 odstotkov namesto 5 odstotkov);
- v enem primeru je bila pri uživalcu vdovske pokojnine vpisana napačna dodana doba (90 let namesto 0 let);
- v štirih primerih je bila pri uživalcih pokojnin vpisana napačna skupna pokojninska doba;
- v 15 primerih je bila pri uživalcih pokojnin vpisana napačna skupna zavarovalna doba;
- v treh primerih je bila pri uživalcih pokojnin vpisana napačna zavarovalna doba brez povečanja;
- v enem primeru sta bili pri uživalcu pokojnine vpisani napačna skupna pokojninska doba in zavarovalna doba brez povečanja;
- v 135 primerih sta bili pri uživalcih pokojnin vpisani napačna skupna zavarovalna doba in zavarovalna doba brez povečanja;
- v treh primerih so bile pri uživalcih pokojnin vpisane napačna skupna pokojninska doba, skupna zavarovalna doba in zavarovalna doba brez povečanja.

Pojasnilo zavoda

Do napačnih zapisov pri dobah je prišlo zaradi programske napake pri prenašanju podatkov o tuji beneficirani dobi v evidenco MEU oziroma pri ročnem vnašanju oziroma popravljanju evidence MEU.

Ukrep zavoda

Zavod je programsko napako odpravil. Pravilne podatke je v podatkovne datoteke vnesel maja, julija in avgusta 2016.

3.4 Izdatki za blago in storitve ter investicijski odhodki

Zavod je v letu 2015 izkazal za 13.668.516 evrov izdatkov za blago in storitve ter 1.565.918 evrov investicijskih odhodkov.

V letu 2015 je zavod posloval s 559 dobavitelji, s katerimi je ustvaril 15.314.634 evrov (z DDV) prometa. Z 31 dobavitelji (6 odstotkov) je ustvaril promet nad 48.800 evrov, pri čemer je promet s temi dobavitelji skupaj predstavljal 87 odstotkov vsega prometa.¹⁰⁸

¹⁰⁸ Znesek prometa vključuje tudi DDV. ZJN-2 je v drugem odstavku 12. člena določal, da je treba naročilo poslati v objavo portalu javnih naročil, če je vrednost brez DDV v primeru naročanja blaga in storitev enaka ali večja od 20.000 evrov oziroma od 40.000 evrov v primeru naročanja gradenj. V skladu z drugim odstavkom 24. člena ZJN-2 je bil naročnik dolžan izvesti javno naročanje po postopku oddaje naročila male vrednosti ali kateremkoli drugem postopku iz 1. do 5. točke prvega odstavka tega člena, če je bila vrednost predmeta javnega naročila brez DDV pri naročanju blaga ali storitev enaka ali višja od 20.000 evrov in nižja od 134.000 evrov ter pri naročanju gradenj enaka ali višja od 40.000 evrov in nižja od 274.000 evrov; po postopkih iz 1. do 5. točke prvega odstavka tega člena pa, če je bila vrednost predmeta javnega naročila brez DDV pri naročanju blaga ali storitev enaka ali višja od 134.000 evrov in pri naročanju gradenj enaka ali višja od 274.000 evrov.

Zavod je v letu 2015 izvajal 21 postopkov oddaje javnih naročil. Od tega je bilo 14 postopkov zaključenih z oddajo javnega naročila, in sicer je bilo oddanih:

- šest javnih naročil po odprtem postopku,
- eno javno naročilo po postopku s pogajanjem brez predhodne objave,
- šest javnih naročil po postopku oddaje naročila male vrednosti in
- eno javno naročilo po postopku storitev s seznama B.

3.4.1 Opravljanje storitev na podlagi avtorskih in podjemnih pogodb

Zavod je v letu 2015 avtorske honorarje izkazal v znesku 1.612.833 evrov, kar je za 10 odstotkov več kot leto poprej. Avtorski honorarji so se nanašali na plačila izvedencem za delo v invalidskih komisijah, glede na leto poprej so se zvišali predvsem zaradi na novo določenih normativov v skladu s spremembami in dopolnitvami Pravilnika o organizaciji in načinu delovanja izvedenskih organov Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije¹⁰⁹.

Za plačilo opravljenega dela na podlagi podjemnih pogodb je zavod porabil 26.285 evrov, kar je za 20 odstotkov več kot leto poprej.

3.4.2 Izdatki za blago in storitve

Zavod je za izdatke za blago in storitve brez avtorskih in podjemnih pogodb porabil 12.029.398 evrov, kar je za 8 odstotkov manj kot leto poprej (povezava s točko 2.3.6.3 tega poročila).

3.4.2.a Zavod je 3. 11. 2014 z IUS Software d. o. o. Ljubljana sklenil aneks k pogodbi¹¹⁰, po katerem mesečna naročnina za neomejeno uporabo sistema IUS-INFO znaša 1.513 evrov brez DDV (1.846 evrov z DDV). Glede na obseg izdatkov, ki so v letu 2015 znašali 22.152 evrov z DDV, in dejstvo, da je aneks sklenjen za tri leta, bi moral zavod oceniti vrednost javnega naročila v skladu s točko č. osmega odstavka 14. člena ZJN-2 in izvesti ustrezen postopek, ki ga določa prvi odstavek 24. člena ZJN-2.

Ukrep zavoda

Zavod je izvedel postopek javnega naročila za storitev spletnega dostopa do zakonodaje, sodne prakse, strokovne literature in drugih vsebin in storitev¹¹¹ in z izbranim ponudnikom 28. 11. 2016 sklenil pogodbo.

3.4.2.b Zavod je v letu 2015 izkazal stroške za goriva in maziva v znesku 13.735 evrov. Večino tega blaga je nabavil pri družbi Petrol d. d., Ljubljana, s katero¹¹² je za nakup goriva, drugega blaga in storitev na prodajnih mestih, pooblaščenih za sprejem plačilnih kartic "M", sklenil pogodbo za nedoločen čas. Ker je vrednost javnega naročila višja od 10.000 evrov brez DDV in nižja od 20.000 evrov brez DDV, bi moral zavod izvesti postopek z zbiranjem ponudb, ki ga je določal Pravilnik o postopku za naročanje, nabavo, prevzem in predajo blaga, storitev ter gradenj v zavodu v tretji alineji 15. člena oziroma od 12. 3. 2015 Pravilnik o postopku za naročanje in prevzem blaga, storitev ter gradenj v zavodu v 20. členu.

¹⁰⁹ Uradni list RS, št. 60/13, 6/15.

¹¹⁰ Z dne 7. 4. 2005.

¹¹¹ Št. 430-2/2016 (02900), 430-17-2016-02500 z dne 17. 10. 2016.

¹¹² Takrat Petrol, slovenska naftna družba, d. d., Ljubljana.

Ukrep zavoda

Zavod je 16. 2. 2017 izdal *Sklep o izvedbi skupnega javnega naročila skladno z 32. členom Zakona o javnem naročanju*¹¹³ za nakup goriva na bencinskih servisih in za izvedbo pooblastil Ministrstvo za javno upravo.

3.4.3 Investicijski odhodki

Zavod je v letu 2015 za investicijske odhodke porabil 1.565.918 evrov, kar je za 62 odstotkov manj kot leto poprej (povezava s točko 2.3.8 tega poročila).

3.5 Ravnanje s stvarnim premoženjem

V zavodu je v letu 2015 potekal en postopek vpisa nepremičnin zavoda v zemljiško knjigo. Novih predlogov za vpis v zemljiško knjigo v letu 2015 zavod ni vložil.

3.5.a Ugotovili smo, da zavod ni poskrbel za pravno urejenost vsega nepremičnega premoženja, kot to določa 26. člen Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti. Zavod za štiri stanovanja na naslovih Jakčeva ulica 8, Ljubljana; Brejčeva ulica 4, Ljubljana ter Rojčeva ulica 15 in 17, Ljubljana do 31. 12. 2015 ni poskrbel za vložitev predloga za vpis v zemljiško knjigo, kar ni v skladu z 41. členom uredbe o stvarnem premoženju, ki določa, da skrb za pravno urejenost nepremičnega premoženja obsega zlasti urejeno zemljiškokenjižno stanje, urejen vpis v kataster in v centralno evidenco nepremičnega premoženja, urejena medsebojna razmerja med etažnimi lastniki ter zavarovanje stvarnega premoženja.

Pojasnilo zavoda

Zavod za stanovanja na naslovih Brejčeva ulica 4, Ljubljana ter Rojčeva ulica 15 in 17, Ljubljana čaka, da Mestna občina Ljubljana posreduje pogodbe o uskladitvi zemljiškokenjižnega stanja z dejanskim, kar bo podlaga za vpis v zemljiško knjigo.

Ukrep zavoda

Zavod je za vložitev predloga in za zastopanje v nepravdnem postopku za vzpostavitev etažne lastnine in določitev pripadajočega zemljišča k stavbi na naslovu Jakčeva 8, Ljubljana dne 27. 7. 2016 pooblastil upravnika SPL.

Za plačilo NUSZ je zavod v letu 2015 porabil 69.972 evrov. NUSZ v skladu s 404. členom Zakona o davčnem postopku določi zavezancem davčni organ na podlagi podatkov, ki jih posredujejo občine do 31. 3. za tekoče leto oziroma v roku treh mesecev po prejemu podatkov. Odločbe o NUSZ po uradni dolžnosti na podlagi občinskega odloka in vrednosti točke izda FURS, na območju katere leži nepremičnina. Zavezanec za plačilo NUSZ je neposredni uporabnik zemljišča oziroma stavbe ali dela stavbe (imetnik pravice razpolaganja oziroma lastnik, najemnik poslovnega prostora).

3.5.b Ugotovili smo, da je zavod v letu 2015 na podlagi odločbe FURS plačal 1.470 evrov NUSZ preveč, saj ga je plačal za celotne arhivske prostore in ne le za najete, ter tudi za stanovanje, ki ga je prodal že v letu 2013¹¹⁴.

¹¹³ Uradni list RS, št. 91/15.

¹¹⁴ Arhivski prostori s skupno površino 899 kvadratnih metrov, od tega najeti prostori 129 kvadratnih metrov na Delpinovi ulici 18b, Nova Gorica; stanovanje na Cesti maršala Tita 73, Jesenice.

Ukrep zavoda

Zavod je FURS podal predlog za spremembo odločbe in novo odmero NUSZ za najete arhivske prostore za leto 2015 ter predlog za popravke podatkov Geodetski upravi Republike Slovenije. Hkrati je družba EDAFM, upravljanje stavb, d. o. o. poslala Mestni občini Nova Gorica dopis za ureditev podatkov o površini najetih prostorih. Mestna občina Nova Gorica je z dopisom obvestila FURS, da bo na podlagi najemne pogodbe za leto 2017 sporočila dva zavezanca za plačilo NUSZ za stavbni del št. 41, in sicer bo zavod zavezanec za površino v izmeri 129,10 kvadratnega metra, za preostali del bo zavezanec lastnik.

Za prodano stanovanje je zavod FURS podal predlog za spremembo odločbe in novo odmero NUSZ za leto 2015. Od Občine Jesenice je pridobil zagotovilo, da so na podlagi poziva zavoda z dne 30. 1. 2017 podatke v bazi za odmero NUSZ ustrezno spremenili. Novi podatki bodo upoštevani pri odmeri NUSZ za leto 2017.

4. MNENJE

Revidirali smo računovodske izkaze *Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije*, razen dela terjatev do zavezancev za neplačane prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in z njimi povezanih neplačanih prihodkov ter nerazporejenih plačil dajatev, za katere je evidence vodila Finančna uprava Republike Slovenije, ter pravilnost poslovanja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije v letu 2015. Računovodski izkazi Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije vključujejo bilanco stanja na dan 31. 12. 2015, izkaz prihodkov in odhodkov, izkaz računa finančnih terjatev in naložb ter izkaz računa financiranja za tedaj končano leto.

4.1 Mnenje o računovodskih izkazih

Pozitivno mnenje

Menimo, da revidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih resnično in pošteno prikazujejo stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije na dan 31. 12. 2015 ter prihodke in odhodke oziroma prejeme in izdatke za tedaj končano leto v skladu z Zakonom o računovodstvu.

4.2 Mnenje o pravilnosti poslovanja

Mnenje s pridržkom

Ugotovili smo, da Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije v letu 2015 ni posloval v skladu s predpisi v naslednjih primerih:

- v matični evidenci zavarovancev in upokojitvenem postopku ni zagotovil pravih in popolnih podatkov, ki vplivajo ali bi lahko vplivali na odmero pokojnine, zato je bila uživalcem najmanj v treh primerih pokojnina nepravilno določena in izplačana, kar ni v skladu z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in Zakonom o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja – točke 3.3.1.1.a, 3.3.1.1.b, 3.3.1.1.c in 3.3.1.1.d;
- v matični evidenci uživalcev pravic ni zagotovil vseh podatkov, ki jih določa Zakon o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja – točka 3.3.1.2.a;
- pri nabavi blaga in storitev v znesku 35.887 evrov je ravnal v nasprotju s predpisi in notranjimi akti o javnem naročanju – točki 3.4.2.a in 3.4.2.b;
- ni poskrbel za pravno urejenost nepremičnega premoženja, kar ni v skladu z Zakonom o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti, v dveh primerih pa je preplačal nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča v skupnem znesku 1.470 evrov – točki 3.5.a in 3.5.b.

Razen vpliva ugotovljenih nepravilnosti na pravilnost poslovanja, ki jih navajamo v prejšnjem odstavku, menimo, da je Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije v letu 2015 v vseh pomembnih pogledih posloval v skladu s predpisi.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena Zakona o računskem sodišču ni dopustno izpodbijati pred sodišči in drugimi državnimi organi.

Tomaž Vesel,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, priporočeno;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si